

TƏHSİLİN İQTİSADİYYATI, MALİYYƏLƏŞDİRİLMƏSİ VƏ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN MADDİ-TEXNİKİ BAZASININ MÖHKƏMLƏNDİRİLMƏSİ SAHƏSİ ÜZRƏ 2012-Cİ İLDƏ GÖRÜLMÜŞ İŞLƏRƏ DAİR HESABAT

I. 2011-cu ildə iqtisadi durum, dövlət büdcəsindən təhsilə ayrılan xərclər. Ötən illərdə olduğu kimi, 2012-ci il də dünya iqtisadiyyatında əsasən qlobal maliyyə böhranının mənfi nəticələrinin aradan qaldırılması istiqamətində tədbirlərin yenə də davam etdirilməsi, həmçinin əksər ölkələrdə iqtisadi geriləmənin, əhalinin maddi gəlirlərinin azalması, sosial sahədə vəziyyətin pisləşməsi, işsizlik səviyyəsinin yüksəlməsinin davam etməsi ilə müşayiət olunan yeni böhran dalğası riskinin getdikcə artması kimi səciyyələnmişdir. Lakin bütün bunlara baxmayaraq cari ilin ötən dövrü ərzində ölkəmizin iqtisadiyyatında inkişaf meyilləri qorunub saxlanılmış, ayrı-ayrı makroiqtisadi göstəricilər üzrə müvafiq artımlar, habelə sosial-iqtisadi inkişaf konsepsiyasına uyğun olaraq bir çox sahələrdə əhəmiyyətli nəticələr əldə edilmiş, qlobal böhranın təsiri nəticəsində dünya iqtisadiyyatında artım templərinin zəifləməsi fonunda ölkəmizdə ÜDM-in istehsalı üzrə əvvəlki illə müqayisədə daha yüksək artım təmin edilmiş, makroiqtisadi sabitliyin daha da möhkəmləndirilməsini, iqtisadiyyatın sahə və regional strukturunda tarazlığın gücləndirilməsini, monetar və fiskal siyasətin mövcud şəraitə uyğun uzlaşdırılmasını, maliyyə resurslarının daha çox strateji vəzifələrin icrasına yönəldilməsini, iqtisadi potensialın gücləndirilməsi üçün diversifikasiya siyasətinin həyata keçirilməsini təmin edən tədbirlərin sayı artırılmış və qeyri-neft sektorunun daha sürətli inkişafına nail olunmuş, sosial sahələrin, o cümlədən təhsil sahəsinin prioritetliyi diqqət mərkəzində saxlanılmış və əhalinin sosial müdafiəsinin və maddi rifah halının gücləndirilməsi, yoxsulluğun səviyyəsinin azaldılması, sahibkarlıq və investisiya mühitinin, habelə infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması və s. istiqamətlərdə müsbət nəticə və göstəricilər əldə edilmişdir ki, bu da ölkə iqtisadiyyatının davamlı və məqsədyönlü inkişafı ilə xarakterizə olunur.

Bununla əlaqədar 2012-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına həsr olunmuş Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Möhtərəm cənab İlham Əliyev diqqəti əldə olunan müsbət sosial-iqtisadi inkişaf göstəricilərinə yönəldərək qeyd etmişdir:

“Ölkə iqtisadiyyatı uğurla inkişaf edir və doqquz ayın yekunları bunu bir daha əyani şəkildə göstərir. Bütün makroiqtisadi göstəricilərimiz yüksək səviyyədədir, iqtisadiyyatımız doqquz ayda 1,1 faiz artmışdır. Ancaq qeyri-neft iqtisadiyyatımız 10,3 faiz artmışdır. Son aylar və illər ərzində bu, ən vacib göstəricidir. Çünki məqsədimiz məhz ondan ibarətdir ki, ölkə iqtisadiyyatı çoxşaxəli şəkildə inkişaf etsin”.

Ötən dövr ərzində ölkənin sosial-iqtisadi həyatında qazanılan nailiyyətlər beynəlxalq səviyyədə də dəyərləndirilmişdir. Belə ki, beynəlxalq maliyyə təşkilatları və araşdırma mərkəzləri, o cümlədən Davos İqtisadi Forumu, “Moody’s Investors Services” beynəlxalq reyting agentliyi tərəfindən, habelə “Fitch Ratings” agentliyinin hesabat və reyting göstəricilərində də yüksək qiymətləndirilmişdir. Belə ki, Davos İqtisadi Forumunun makroiqtisadi vəziyyətlə bağlı dərc etdiyi cədvəldə makroiqtisadi sabitliyə görə Azərbaycan dünya miqyasında 18-ci yerdə qeyd olunmuş, Moody’s Beynəlxalq Reyting Agentliyi Azərbaycanın investisiya reytingini “Ba1” səviyyəsində “Baa3” səviyyəsinə yüksəltmiş, “Fitch Ratings” Agentliyi isə Azərbaycanın xarici və daxili valyutada uzunmüddətli suveren reytingini investisiya səviyyəli “BBB-“ səviyyəsində təsdiq etmiş və reyting proqnozunu “stabil” kimi qiymətləndirmişdir.

Bütün bunlar bir daha ölkə iqtisadiyyatında inkişafın dinamik xarakter aldığını, davamlı iqtisadi siyasət nəticəsində inkişafın qorunub saxlanıldığını və bu sahədə əldə olunmuş nailiyyətlərin miqyasının daha da genişləndiyini göstərir. Bu da ölkəmizdə əsas vaxtilə ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və hazırda möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən iqtisadi kursun kifayət qədər düzgün və uzaqgörənliklə həyata keçirildiyini bir daha göstərir.

Beləliklə, son illərdə dünya iqtisadiyyatında mənfi təsirləri ilə yadda qalan maliyyə böhranı dövründə və dünya iqtisadiyyatında yeni böhran dalğasının başlanma riskinin davam etdiyi bir şəraitdə ölkəmiz iqtisadi inkişaf meyillərinin və makroiqtisadi sabitliyin qorunub saxlanılması, əsas makroiqtisadi göstəricilər üzrə müsbət nəticələrin əldə olunması, Ümumi Daxili Məhsulun (ÜDM-in) istehsalı üzrə artımın təmin edilməsi, milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi, qeyri-neft sektorunun daha intensiv inkişaf etdirilməsi, investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması, regionların sosial-iqtisadi inkişafı, sahibkarlığın inkişafına dövlət dəstəyinin artırılması, real sektorun istehsal potensialının artırılması, yeni iş yerlərinin yaradılması, yoxsulluğun səviyyəsinin azaldılması və əhalinin aztəminatlı təbəqəsinin sosial müdafiəsinin, o cümlədən əhalinin pensiya təminatının gücləndirilməsi, ölkənin müdafiə potensialının və

hərbi qüdrətinin artırılması, enerji, ərzaq təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsi və s. istiqamətlərdə əhəmiyyətli nəticələr əldə edə bilmişdir.

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, hazırda ən prioritet sahə hesab edilən təhsilə dövlətimiz tərəfindən yüksək diqqət və qayğı göstərilir və ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin artması fonunda bu sferaya ayrılan xərclər ildən-ilə vaxtaşırı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə artırılır. Bütün bunlar isə möhtərəm Prezidentimizin səsləndirdiyi “Biz maddi dəyərlərimizi, iqtisadi potensialımızı insan kapitalına çevirməliyik” devizinin real həyatda öz əksinin tapmasına bariz nümunədir.

Ölkə başçısı tərəfindən uğurla davam etdirilən uğurlu sosial-iqtisadi strategiya respublikamızda digər bütün sahələrlə yanaşı, təhsil sferasını da əhatə etmiş və 2012-ci ildə də təhsil prioritet sahə kimi dövlətin birbaşa nəzarəti və qayğısı altında olmuşdur.

2012-ci il dövlət büdcəsində təhsil xərclərinin xüsusi payı 8,6 % olmaqla 1 511 537,1 min manat nəzərdə tutulmuşdur ki, bu da 2011-ci illə müqayisədə 243 008,2 min manat və ya 11,9 % çoxdur.

2012-ci ildə birbaşa Təhsil Nazirliyinə “Təhsil” bölməsi üzrə 396.089,0 min manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulmuşdur ki, bu da təhsil xərclərinin 26,2%-ni təşkil edir.

Tabelikdə olan və mərkəzləşmiş xərclərdən maliyyələşən təşkilatların saxlanılması, həmçinin dövlət proqramlarının icrası və s. ilə bağlı Təhsil Nazirliyinə 2012-ci ildə ayrılması nəzərdə tutulmuş 396.089,0 min manat vəsaitin:

- 208.816,8 min manatını və ya 52,7%-ni təhsil işçilərinin əməkhaqqı, əməkhaqqına üstəliklər və əməyin ödənişi ilə bağlı digər xərclər;
- 4.065,0 min manatını və ya 1,0 %-ini cari və əsaslı təmir xərcləri;
- 103.751,9 min manatını və ya 26,2 %-ini təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və digər malların (iş və xidmətlərin) satın alınması ilə bağlı xərclər;
- 24441,6 min manatını və ya 6,2 %-ini ali təhsil müəssisələrində dövlət sifarişi üzrə kadr hazırlığının həyata keçirilməsi ilə bağlı xərclər;
- 12.704,1 min manatını və ya 3,2 %-ini kommunal və kommunikasiya xidmətləri üzrə xərclər;
- 21.690,9 min manatını və ya 5,5 %-ini təqaüd xərcləri və digər sosial müavinətlər;
- 10.330,3 min manatını və ya 2,6 %-ini ərzaq məhsullarının alınması xərcləri;
- 10.288,4 min manatını və ya 2,6%-ini sair cari xərclər (dərmanların, sargı ləvazimatlarının, dəftərxana və təsərrüfat mallarının alınması, mətbəə, mühafizə, ezamiyyə, yanacaq, nəqliyyat xidməti, bank xərcləri və sair xərclər) təşkil edir.

Təhsil sahəsində həyata keçirilən bir sıra dövlət proqramlarının və xüsusi əhəmiyyətli tədbirlərin icrası ilə bağlı Təhsil Nazirliyinin 2012-ci ilə proqnozlaşdırılmış büdcəsinin 11,8 %-i həcmində və yaxud 46.753,3 min manat məbləğində vəsait nəzərdə tutulmuşdur.

Həmin proqramların icrası və tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı 2012-ci ilə nəzərdə tutulan vəsaitlər üzrə proqnoz göstəriciləri aşağıdakı kimidir:

- 8.100,0 min manat Respublikanın ümumi təhsil məktəblərində oxuyan şagirdlərin pulsuz dərsliklərlə təmin olunması üçün;
- 16.435,8 min manat Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 10 iyun 2008-ci il tarixli 2856 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2008-2012-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin informasiyalaşdırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın icrası üçün;
- 257,0 min manat Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 3 fevral 2005-ci il tarixli 20 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında xüsusi qayğıya ehtiyacı olan (sağlamlıq imkanları məhdud) uşaqların təhsilinin təşkili üzrə İnkişaf Proqramı (2005-2009-cu illər)"na əsasən nəzərdə tutulan tədbirlər üçün;
- 748,5 “Sos Uşaq Kəndləri – Azərbaycan” Assosiasiyası üzrə tədbirlərin icrası üçün ;
- 1.364,0 min manat Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 mart 2006-cı il tarixli 1386 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında dövlət uşaq müəssisələrindən uşaqların ailələrə verilməsi (De-institusionalizasiya) və alternativ qayğı Dövlət Proqramı(2006-2015-ci illər)"nın icrası üçün;
- 300,0 min manat iqtisadi maarifləndirmə xərcləri üçün;
- .474,0 min manat "Azərbaycan Respublikasında məktəbəqədər təhsilin yeniləşdirilməsi Proqramı"nın icrası üçün;
- 2.150,0 min manat məktəb kitabxanalarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və müasir informasiya texnologiyaları ilə təchizatına dair tədbirlər üçün;

- 1.698,0 min manat Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 03 iyul 2007-ci il tarixli 2282 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Texniki peşə təhsilinin İnkişaf Proqramı (2007-2012-ci illər)"nin icrası üçün;
- 266,0 min manat Respublika Prezidentinin müvafiq sərəncam və fərmanlarına əsasən gənc istedadlara xüsusi təqaüdlərin ödənilməsi üçün;
- 1.000,0 min manat ilin ən yaxşı ümumi təhsil məktəbi və ən yaxşı müəllim mükafatlarının ödənilməsi üçün ;
- 2.500,0 min manat ümumi təhsil məktəblərinə tədris laboratoriya (fizika, kimya, biologiya) avadanlıqlarının alınması üçün;
- 1.560,0 min manat "2009-2014-cü illərdə Azərbaycanda şahmatın inkişaf etdirilməsi Dövlət Proqramı"nın icrası üçün;
- 1.900,0 min manat "2010-2013-cü illərdə Azərbaycan Respublikasının orta ixtisas təhsili sistemində islahatlar üzrə Tədbirlər Proqramı"nın icrası üçün;

II. 2013-cü ilə dövlət büdcəsi və təhsil xərcləri. Məlum olduğu kimi "Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 30 noyabr tarixli 473-İVQ nömrəli Qanunu qüvvəyə minmişdir. Qeyd olunan Qanuna əsasən Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il dövlət büdcəsinin gəlirləri 19 159 000,0 min manat, xərcləri 19 850 000,0 min manat (o cümlədən, mərkəzləşdirilmiş gəlirləri 18 462 397,8 min manat, yerli gəlirləri 696 602,2 min manat və mərkəzləşdirilmiş xərcləri 18 335 450,0 min manat, yerli xərcləri 1 514 550,0 min manat) məbləğində təsdiq edilmişdir.

Beləliklə, 2013-cü ildə dövlət büdcəsinin xərcləri 19.850,0 milyon manat proqnozlaşdırılmışdır ki, bu da 2012-ci ilin müvafiq göstəricisindən 2.178,0 milyon manat və ya 12.3 % çoxdur.

2013-cü ildə Ümumi Daxili Məhsulun (ÜDM) həcmi 54.070,9 milyon manat proqnozlaşdırılır ki, bu da 2012-ci il üzrə gözlənilən müvafiq göstəricidən 2.691,6 milyon manat və ya 5.2 % çoxdur.

2013-cü ilin dövlət büdcəsinin gəlirlərinin hesablanması 1 barrel neftin qiyməti 100 ABŞ dolları ilə nəzərə alınmışdır. 2013-cü ildə inflyasiyanın orta illik səviyyəsinin isə 6.3 % olacağı proqnozlaşdırılır.

Ümumiyyətlə, ölkəmizin 2013-cü il və sonrakı üç il üzrə iqtisadi və sosial iqtisadi inkişaf konsepsiyasına görə növbəti illərdə həyata keçiriləcək büdcə siyasətinin əsas məqsədləri azad rəqabətli, məhdud resursların səmərəli bölünməsinə təmin edən sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatının inkişafına, iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsinin müasir forma və metodlarını tətbiq etməklə ölkə iqtisadiyyatının diversifikasiyasına, qeyri-neft sektorunun dinamik inkişafına, tam məşğulluğa, gəlirlərin ədalətli bölünməsinə, ətraf mühitin qorunmasına və nəticədə dayanıqlı iqtisadi inkişafa və əhalinin layiqli həyat səviyyəsinə nail olmaqdan ibarət olacaqdır.

2013-cü il dövlət büdcəsində təhsil xərclərinin xüsusi payı 7,7 % olmaqla 1.530.482,6 min manat nəzərdə tutulmuşdur ki, bu da 2012-ci illə müqayisədə 18.945,24 min manat və ya 1.3 % çoxdur.

Qeyd edək ki, 2013-cü il və sonrakı üç il üzrə iqtisadi və sosial iqtisadi inkişaf konsepsiyasına görə təhsilin bütün pillələrində maddi-texniki bazanın gücləndirilməsi, tədris şəraitinin yaxşılaşdırılması, təhsil sahəsində informasiya texnologiyalarının tətbiqinin genişləndirilməsi, məktəb kitabxanalarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə yanaşı, Boloniya prosesindən irəli gələn tədbirlərin həyata keçirilməsi, bu sahədə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması, o cümlədən neft və qaz gəlirləri hesabına xarici ölkələrdə təhsil almaq imkanlarının genişləndirilməsi növbəti illərdə əsas prioritetləri təşkil edəcəkdir.

2013-cü ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan təhsil xərclərinin strukturu aşağıdakı kimidir:

Xərclərin strukturu	Xərclərin məbləği, manatla	Təhsil xərclərində xüsusi payı, %-lə
məktəbəqədər və ibtidai təhsil	145.799.924,0	9.5
natamam və orta təhsil	798.825.898,0	52.2
internat və xüsusi məktəblər	53.122.604,0	3.5
texniki-peşə məktəbləri və liseylər, kolleclər	81.071.030,0	5.3
ali təhsil	57.163.073,0	3.7

təhsil sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	5.771.304,0	0.4
təhsil sahəsində digər xidmətlər	388.728.758,0	25.4

Növbəti ildə birbaşa Təhsil Nazirliyinə "Təhsil" bölməsi üzrə 363.025,3 min manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulmuşdur ki, bu da təhsil xərclərinin 23,7%-ni təşkil edir.

III. Proqnozlaşdırma və maliyyələşdirmə. Dövlət büdcəsinin Təhsil Nazirliyinə aid hissəsinin icrası məqsədi ilə hesabat dövrü ərzində təhsil müəssisələrinin vaxtlı-vaxtında maliyyələşdirilməsi təmin olunmuşdur. Bu məqsədlə hər ay kredit açılmasına dair sifarişlər, məxaric cədvəlləri və xəzinəarası köçürmə sərəncamları hazırlanmış, Nazirliyin rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmiş və Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunmuşdur.

Nazirliyin müvafiq əmr və sərəncamları ilə rəsmiləşdirilməklə mərkəzləşdirilmiş tədbirlərin maliyyələşdirilməsi təmin olunmuşdur.

Nazirliyin mərkəzləşdirmiş xərclərinin ayrı-ayrı bölmə və paragrafları üzrə 2013-2016-cı illər üçün icmal büdcə layihəsi və 2013-2016-cı illərdə proqnozlaşdırılan büdcədən kənar vəsaitlər üzrə icmal gəlir və xərclər smetasının layihəsi hazırlanmış və Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunmuşdur.

Dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş xərclərindən maliyyələşən ayrı-ayrı təhsil müəssisə, idarə və təşkilatları üzrə 2012-ci ilin yanvar ayında icmal və fərdi xərclər smetaları, daha sonra il ərzində mütəmadi olaraq dürlüştürülmüş icmal və fərdi xərclər smetaları hazırlanmış, rəhbərlik tərəfindən təsdiq olunmuş, Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunmuş və təhsil müəssisələrinə işlərində rəhbərlik və icra üçün çatdırılmışdır.

Bundan başqa Nazirliyin məktəbdən kənar tədbirlər üzrə mərkəzləşdirilmiş vəsaitləri hesabına Respublika daxilində müxtəlif olimpiadaların, konfransların, seminarların, baxış-müsabiqələrin və digər tədbirlərin keçirilməsi ilə bağlı, Respublika nümayəndə heyətlərinin beynəlxalq olimpiadalarda və yarışlarda iştirakı ilə bağlı, Türkiyə, Rusiya Federasiyası və Ukraynadan başqa digər xarici ölkələrdə Azərbaycan Respublikasından dövlət xətti ilə təhsil alan tələbələrin təhsil yerinə getmələri və Vətənə dönmələri ilə əlaqədar yol xərclərinin ödənilməsi və digər mərkəzləşdirilmiş məktəbdən kənar tədbirlər üzrə xərclərlə bağlı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Fərman və Sərəncamlarına əsasən istedadlı şagirdlərə xüsusi təqaüdün ödənilməsi ilə bağlı, Rusiya Federasiyasının, Ukraynanın, Türkiyənin və Misir Ərəb Respublikasının ali məktəblərində Azərbaycan Respublikasından dövlət xətti ilə təhsil alan tələbələrə təqaüdün ödənilməsi ilə bağlı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Fərmanlarına əsasən qəbul imtahanlarında yüksək bal toplamış Qafqaz Universitetinə və Xəzər Universitetinə daxil olmuş tələbələrə Prezident təqaüdünün ödənilməsi ilə bağlı, həmçinin dövlət sifarişi üzrə kadr hazırlığının yerinə yetirilməsində iştirak etmiş ali məktəblərə cari il üçün təsdiq olunmuş bölgülərə əsasən köçürmələrin edilməsi ilə sərəncam layihələri hazırlanmışdır. Bu məqsədlə mərkəzi xəzinədarlıq tərəfindən kredit açılması üçün müvafiq sifarişlər, məxaric cədvəlləri, xəzinəarası köçürmə sərəncamları hazırlanmış Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunmuşdur.

Təhsil müəssisələrinin əsaslı tikintisi və yenidən qurulması məqsədi ilə 2012-ci ildə dövlət büdcəsindən Təhsil Nazirliyinə 95.710,3 min manat vəsait ayrılmışdır.

Bununla yanaşı Nazirliyin mərkəzləşdirilmiş vəsaitlərinin 2012-ci ilə xərclər smetası hazırlanmış və müvafiq hesablamalar da əlavə olunaraq təsdiq təqdim olunmuşdur. Eyni zamanda Təhsil Nazirliyinə «Təhsil xərcləri» bölməsi üzrə dövlət büdcəsindən 225411 «İnventarın alınması» və 225200 «Yumşaq inventar, yataq ləvazimatı və xüsusi geyimlərin alınması» xərc maddələri üzrə 2012-ci ilə ayrılmış vəsait hesabına təhsil müəssisələrinin Maddi-Texniki Təchizat İdarəsi tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada yumşaq inventar və paltarlarla, bərk inventar və avadanlıqlarla təminatının bölgüsü layihəsi hazırlanmış və təsdiq olunmuşdur.

Təhsil Nazirliyi sistemi üzrə 2012-ci ildə büdcənin gözlənilən icrası, 2013-cü ilə proqnozlaşdırılan büdcə göstəriciləri barədə müxtəlif arayışların hazırlanması təmin olunmuşdur.

İl ərzində mütəmadi olaraq təhsilin iqtisadiyyatına dair (adambaşına düşən xərc, orta aylıq əməkhaqqı və sair) hesablamalar aparılmış və müxtəlif məlumatlar hazırlanmışdır.

Təhsil sistemi üzrə büdcənin formalaşdırılması və icrası ilə bağlı daxil olan sənədlər təhlil olunmuş, lazımi hallarda irad və təkliflər hazırlanmışdır.

2012-ci ildə tədris müəssisələrinin, idarələrin və təşkilatların büdcədən kənar vəsaitləri üzrə gəlir və xərclər smetalarının layihələrinə baxılmış, Maliyyə Nazirliyi tərəfindən təqdim olunmuş, 2012-ci ilin dövlət büdcəsinin ayrı-ayrı bölmələrinin layihəsində Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi üzrə büdcədən kənar vəsaitlərin göstəricilərini əks etdirən protokola müvafiq olaraq «Təhsil xərcləri» bölməsi,

«Elm xərcləri» və «Mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət» köməkçi bölmələrinin büdcədənəkar vəsaitlər üzrə icmal gəlir və xərclər smetası Maliyyə Nazirliyinə təqdim edilmişdir. Maliyyə Nazirliyi tərəfindən büdcədənəkar vəsaitlərin təsdiq edilmiş icmal gəlir və xərclər smetası əsasında ayrı-ayrı təhsil müəssisələri və təşkilatları üçün fərdi smetaların hazırlanaraq təsdiq edilib yerlərə çatdırılması təmin edilmişdir.

Təhsil Nazirliyinin 2012-ci ilə dövlət sifarişi ilə kadr hazırlığını həyata keçirən ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla «Təhsil» bölməsi üzrə büdcədənəkar vəsaitlər üzrə gəlir və xərclər smetası 9.034,8 min manat, «Elm» köməkçi bölməsi üzrə büdcədənəkar vəsaitlər üzrə gəlir və xərclər smetası 431,7 min manat və «Mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət» köməkçi bölməsi üzrə isə 55,0 min manat təsdiq edilmişdir.

2012-2016-cı illərdə müvafiq olaraq faktiki və proqnozlaşdırılan xüsusi vəsaitlər haqqında məlumat (ayrı-ayrı bölmələr və paraqraflar üzrə) büdcə təsnifatına uyğun hazırlanmış və Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunmuşdur.

Nazirliyin mərkəzi aparatının normal maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin təmin olunması məqsədi ilə il ərzində xərclər smetasında dəyişikliklərlə bağlı təkliflər hazırlanmış, Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunmuş və əldə olunmuş razılığa əsasən xərclər smetasında dəyişikliklər aparılmışdır.

Həmçinin mərkəzi aparatın 2012-ci ilə strukturu, ştat cədvəli və xərclər smetası, ştat cədvəlində dəyişikliklərlə bağlı sənədlər vaxtılı-vaxtında hazırlanmış və icra üçün Nazirliyin aidiyyəti struktur bölmələrinə çatdırılmışdır.

Tədris müəssisə, idarə və təşkilatların ştat cədvəlləri, pedaqoji işçilərin tarifləşmə siyahıları yoxlanılmış, yol verilmiş nöqsanların qüvvədə olan təlimati-normativ sənədlərə uyğun aradan qaldırılması məqsədi ilə təkliflər irəli sürülmüş və digər müvafiq tədbirlər görülmüşdür.

Hesabat dövründə mütəmadi aparılan işlərdən biri də Nazirliyin tabeliyində olan tədris müəssisələrinin, idarələrin, təşkilatların 2011-ci il, 2012-ci ilin I yarımilliyi və 9 ayı üçün mühasibat hesabatlarının qəbulu və təhlili olmuşdur. Təhlilin nəticəsində aşkar olunmuş nöqsanların aradan qaldırılması məqsədi ilə təhsil müəssisələri ilə müvafiq izahat işləri aparılmış, təkliflər hazırlanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 05.09.2009-cu il tarixli, 156 №-li Fərmanı ilə təsdiq edilmiş «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə bağlı hazırlanmış bir sıra normativ sənədlərə aidiyyəti üzrə şöbədə baxılmış, rəy və təkliflər verilmişdir.

Nazirliyin rəsmi internet saytında yerləşdirilməsi məqsədi ilə təhsilin iqtisadiyyatına dair bir sıra göstəricilər barədə məlumatlar hazırlanmışdır.

İnternat tipli təhsil müəssisələrində təhsil alan, dövlət təminatında olan şagirdlərin yeməklə təmin olunması məqsədi ilə keçirilən satınalma prosedurlarının qanunvericiliyin tələblərinə uyğun aparılması məqsədi ilə müxtəlif protokollar, Əsas Şərtlər Toplusu, müqavilələr tərtib olunmuş, hesablamalar aparılmışdır.

IV. Təhsil müəssisələrində aparılmış təftiş-nəzarət işlərinin nəticələri. 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi və Hesablama Palatası tərəfindən dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlərin təyinatı üzrə səmərəli xərclənməsi üzərində nəzarəti təmin etmək məqsədi ilə Nazirliyin tabeliyində olan 69 təhsil müəssisəsində, o cümlədən 7 ali təhsil müəssisəsində, 9 kollecdə, 8 ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsində, 13 internatda, 17 məktəbdənəkar təhsil müəssisəsində, 7 təhsil şöbəsində, 3 uşaq evində, 5 lisey və gimnaziyada aparılan büdcə və büdcədənəkar vəsaitlər üzrə xərclər smetalarının təftişinin nəticələri araşdırılmışdır.

Təftiş aparılmış 44 müəssisədə, o cümlədən 5 ali təhsil müəssisəsində, 7 kollecdə, 8 ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsində, 7 internatda, 6 məktəbdənəkar təhsil müəssisəsində, 5 təhsil şöbəsində, 3 uşaq evində, 3 lisey və gimnaziyada aşkar olunmuş nöqsan və çatışmazlıqların tam aradan qaldırılması və gələcəkdə onların təkrarına yol verilməməsi məqsədi ilə müvafiq əmrlər hazırlanmışdır. Təftiş və yoxlamalar nəticəsində aşkar olunmuş nöqsan və pozuntularla bağlı məsuliyyətli olan bütün şəxslər öz vəzifə borclarına qeyri-ciddi yanaşdıqları üçün Əmək Məcəlləsinin müvafiq bəndlərinə uyğun olaraq cəzalandırılmışlar.

Respublika direktiv orqanlarından və müxtəlif təşkilatlardan, eləcə də tabelikdə olan tədris müəssisə, idarə və təşkilatlarından əlavə dövlət büdcə vəsaitinə olan tələbat, əlavə ştat vahidlərinin ayrılması və digər iqtisadi məsələlərlə bağlı şöbəyə daxil olmuş çoxsaylı məktub və ərizələrlə bağlı təkliflər hazırlanmışdır.

Respublika Təhsil Nazirliyi sisteminin tədris müəssisələri, idarələri və təşkilatlarına maliyyələşmə və digər iqtisadi məsələlər üzrə metodik köməkliklər göstərilmişdir.

V. Uçot və hesabat. Şöbədə Nazirliyin mərkəzi aparatının fəaliyyəti ilə bağlı ayrılmış büdcə vəsaitləri üzrə əməliyyatların hərəkətinin uçotu və hesabatının təmin edilməsi, Nazirliyin mərkəzləşdirilmiş vəsaitlər hesabı üzrə (ümumi təhsil məktəblərinin şagirdləri üçün dərsliklərin nəşri və çapı, ilk peşə-ixtisas təhsili haqqında diplom və attestatların, orta təhsil haqqında attestat və şəhadətnamələrin hazırlanması, məktəb sənədlərinin hazırlanması, digər metodiki iş, texniki təbliğat və təhsil üzrə mərkəzləşdirilmiş tədbirlərlə bağlı konkret məqsədlər üçün açılmış maliyyələşmələrə əsasən xərclərin ödənilməsi, dövlət proqramları ilə müəyyən olunmuş mərkəzləşdirilmiş tədbirlərin və layihələrin icrası ilə bağlı xərclərin ödənilməsi, təhsil müəssisələrinin mərkəzləşdirilmiş qaydada yumşaq inventar və geyimlərlə təmin edilməsi, təhsil müəssisələrinin mərkəzləşdirilmiş qaydada bərk inventar və avadanlıqla təmin olunması, ümumi təhsil məktəblərinin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatı, mərkəzləşmiş vəsait hesabına məktəb tikintisi ilə bağlı verilmiş konkret sərəncamlar əsasında köçürmələrin aparılması və bu əməliyyatların mühasibat uçotunun təmin edilməsi, məktəb tikintisi ilə bağlı debitor və kreditor borclarının uçotunun təmin edilməsi və bu sahə üzrə rüblük və illik hesabatın hazırlanması, Respublika daxilində müxtəlif olimpiadaların, konfransların, seminarların, baxış-müsabiqələrinin, qalıbların mükafatlandırılması, diplomların, döş nişanlarının hazırlanması Rusiyada, Türkiyədə, Ukraynada, Çində, Amerikada, İngiltərədə və s. digər xarici ölkələrdə dövlət xətti ilə və dövlət proqramı əsasında təhsil alan tələbələrə çəkilən xərclərin hərəkətinin uçotu və hesabatı) uçot və hesabat işlərinin aparılması, Nazirliyin mal-material qiymətliyələrinin hərəkətinin uçotu və hesabatının aparılması, Nazirliyin kassa və bank əməliyyatlarının hərəkətinin uçotu və hesabatı, xəzinədarlıqla və bankla əlaqəli işinin aparılması, Təhsil nazirliyinin tabeliyində olan müəssisələr üzrə həm köhnə qaydada, həm də Milli Mühasibat Uçotu Standartları əsasında rüblük və illik mühasibat hesabatlarının qəbulu, Nazirlik üzrə yekun mühasibat hesabatın tərtibi və direktiv orqanlara təqdim edilməsi və qeyd edilən bütün məsələlər üzrə avtomatlaşdırma işlərinin həyata keçirilməsi və onlara nəzarətin təmin edilməsi istiqamətində işlər aparılmışdır.

5.1. Nazirliyin Mərkəzi aparatı üzrə uçot və hesabat. Nazirliyin mərkəzi aparatı üzrə aparılan mühasibat uçotu və hesabat işləri əsasən aşağıdakı iki istiqamətdə aparılmışdır:

1) Nazirliyin mərkəzi aparatı üçün təsdiq edilmiş ştat cədvəlinə və il ərzində edilmiş müvafiq dəyişikliklərə əsasən ştatda olan və ştatdankənar işçilərə əməkhaqlarının hər ay hesablanıb, plastik kartlar üzrə əməkdaşların şəxsi hesablarına köçürülməsi və bu əməliyyatların uçot və hesabatının aparılması, eyni zamanda Nazirliyin müvafiq əmrlərinə əsasən işçilərə müvafiq əmək dövrlərinə uyğun məzuniyyət haqqının, məzuniyyətlə bağlı müavinətin, mükafatın, maddi yardımın, fəxri adlara və siyasi təmsilçiliyə görə haqların, ölkədaxili və xarici ezamiyyələrin, Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təqdim etdiyi protokollara əsasən müvəqqəti iş qabiliyyətini itirən işçilərə müvafiq qaydada müavinətin, habelə «Dövlət Qulluğu haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun müvafiq maddələrinə əsasən işdən pensiyaya çıxan işçilərə lazımi arayışların hazırlanması, onlara son haqq-hesabın hesablanması və təyin olunmuş pensiya məbləğlərinin 6 misli məbləğində birdəfəlik haqqın hesablanması və ödənilməsi əməliyyatlarının uçotunun aparılması və hesabatının tərtib edilməsi.

2) Nazirliyin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı aparılan kassa-bank-xəzinədarlıq əməliyyatlarının uçotu və bu əməliyyatlarla bağlı rüblük və illik hesabatların tərtib edilməsi və mövcud qaydada direktiv orqanlara təqdim edilməsi.

İkinci sahə üzrə işlər əsasən Nazirliyin Ümumi Şöbəsinin xətti ilə Nazirliyin mərkəzi aparatında aparılan təsərrüfat işləri, təminat və kommunal xidmətlərlə bağlıdır. Belə ki, Nazirliyin mərkəzi aparatına hesabat ilində təsdiq olunan xərclər smetasının müvafiq xərc maddələrinə uyğun ayrılmış vəsaitə görə Nazirlik malların (iş və xidmətlərin) alınması üçün keçirilmiş tenderlərin, kotirovka sorğularının qalıbları olan müəssisə və təşkilatlarla bağlanmış müqavilələrə, eyni zamanda Nazirliyin inzibati binasının əsaslı və cari təmiri, mal-materiallarla və avadanlıqlarla təminatı ilə bağlı müqavilələrin, kommunal xidmət sahələri ilə bağlanmış müqavilələrə əsasən mühasibatlığa rəhbərliyin müvafiq dərkənarı ilə daxil olan konkret hesab-fakturalara, təqdimatlara, əmr və sərəncamlara uyğun işlərin təşkil edilməsi, sənədlərin araşdırılması, icra üçün ödəmə sənədlərinin hazırlanması və xəzinədarlığa təqdim edilməsi əməliyyatları aparılmışdır.

2012-ci ilin 11 ayı ərzində mərkəzi aparat üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün dürüstləşdirilmiş xərclər smetasında 2402196.0 manat vəsaitin ayrılması planlaşdırılmışdır. Nəzərdə tutulan bu vəsaitə qarşı aparılmış maliyyələşmə məbləği 2269943.0 manat təşkil etmiş və ya icra 94.49% olmuşdur. Faktiki kassa icrası isə 1889665.99 manat olmuşdur ki, bu da açılmış maliyyələşməyə görə 83.24% təşkil etmişdir.

- Açılan vəsait aşağıdakı iş və xidmətlərin yerinə yetirilməsinə yönəldilmişdir:
- Əməkhaqqı və ona üstəlik xərclərin ödənilməsi üçün 1609909.0 manat (bunun 1340447.29 manatı kassa xərci edilmişdir);
- İdarənin saxlanılması xərclərinin ödənilməsi üçün 212484.0 manat (bunun 20476195.0 manatı kassa xərci edilmişdir);
- Ezamiyyə xərclərinin ödənilməsi üçün 116600.0 manat (bunun 83544.62 manatı kassa xərci edilmişdir);
- Nəqliyyat xidmətləri haqqlarının ödənilməsi üçün 20670.0 manat (bunun 17692.30 manatı kassa xərci edilmişdir);
- Kommunal və kommunikasiya xidmətlərinin ödənilməsi üçün 179774.0 manat (bunun 128961.92 manatı kassa xərci edilmişdir);
- İnventar və avadanlığın alınması üçün 52486.0 manat (bunun 50142.94 manatı kassa xərci edilmişdir);
- Əsas vəsaitlərin alınması üçün 42330.0 manat (bunun 39333.98 manatı kassa xərci edilmişdir);
- Sair müxtəlif xərclərin ödənilməsi üçün 10920.0 manat (bunun 3534.47 manatı kassa xərci edilmişdir);
- Təqaüdlər, müavinətlər və digər xərclərin ödənilməsi üçün 24270.0 (bunun 21236.52 manatı kassa xərci edilmişdir).

Yuxarıda qeyd olunan əməliyyatların icra sənədlərinə əsasən mühasibat uçotunun aparılması təmin edilmiş və müvafiq dövrlər üzrə yekun hesabatların tərtib edilərək aidiyyəti orqanlara təqdim edilməsi həyata keçirilmişdir. Belə ki, Nazirliyin mərkəzi aparat işçilərinin aylıq əməkhaqqı hər bir ay üçün verilmiş tabel əsasında, mükafatları, məzuniyyətləri, məzuniyyətə görə verilən müavinətlər Nazirliyin müvafiq əmrləri əsasında, işçilərin pensiya və müavinətləri müvafiq sənədlər əsasında hesablanmışdır. Bu ödənişlərin və işçilərin ezamiyyələrinin, xidməti avtomaşınların saxlanması ilə bağlı sürücülərə verilən vəsaitlərin plastik kartlar vasitəsilə ödənilməsinin həyata keçirilməsi üçün həmin vəsaitlərin əməkdaşların şəxsi hesablarına köçürülməsi təmin edilmişdir.

Nazirliyin təmir, təsərrüfat fəaliyyətinin təmin edilməsi, maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilmiş, kommunal xidmət sahələrinin fəaliyyəti üzrə xərclər və bu xərclərin uçotu təmin edilmişdir.

Mərkəzi aparat üzrə bank və kassa uçotu təmin edilmiş, aparılmış əməliyyatlar üzrə rüblük və illik hesabatlar tərtib edilərək direktiv orqanlara təqdim edilmişdir.

Nazirliyin mərkəzi aparatının büdcədənənar vəsaitləri üzrə gəlirlərinin hər birinin ayrıca hərəkətinin uçotu təmin edilmişdir. Belə ki, diplomların və digər ciddi uçot və hesabat sənədlərinin, blankların tədris müəssisələrinə ödənişli əsaslarla verilməsindən əldə olunan vəsaitin hər bir konkret mədaxil üzrə hərəkətinin, tenderdə iştirak etmək üçün tender iştirakçılarından Nazirliyə daxil olan vəsaitlərin və bu vəsaitin Nazirliyin büdcədənənar xərclər smetasına əsasən xərclənməsinin, mühasibat hesabat uçot blanklarının ödənişli əsaslarla tabe müəssisələrə verilməsindən əldə olunan vəsaitin hərəkətinin uçotu aparılmış və tələb olunan dövrlərdə müvafiq hesabat hazırlanaraq rəhbərliyə və digər direktiv orqanlara təqdim edilmişdir.

5.2. Nazirliyin mərkəzi aparatında mal-material qiymətlilərinin hərəkəti və anbar uçotu. 2012-ci ildə Nazirliyin Mərkəzi aparatının balans uçotunda olan əsas vəsaitlərin və digər mal-material qiymətlilərinin hərəkətinin (mal-materialın dövriyyəsi, balansdan balansə əvəzsiz verilməsi, köhnəlmə və qalıqların hesablanması) uçotu təmin edilmişdir.

İllik, rüblük hesabatların tərtibində əsas vəsaitlərin hərəkəti barədə və mal-material qiymətlilərinin hərəkəti barədə hesabat formaları hazırlanmış, müvafiq material qalıqları barədə məlumatlar Xərclər smetasının icrası balansında əks etdirilmişdir.

Hesabat ilinin 11 ayı ərzində əsas vəsaitlər 23937.0 manat artmışdır. Belə ki, ilin əvvəlində əsas vəsaitlərin ümumi dəyəri 3393450.68 manat, ilin sonunda 3417387.68 manat təşkil etmişdir. 11 ayda büdcə hesabına alınan 23937.0 manatlıq vəsait avadanlıqlardan və kompüterlərdən ibarət olmuşdur.

5.3. Nazirliyin Mərkəzləşdirilmiş tədbirlər üzrə əməliyyatların mühasibat uçotu və hesabatı. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin rəhbərliyi tərəfindən 2012-ci ilə təsdiq olunmuş bölmə 4 köməkçi bölmə 7 üzrə mərkəzləşmiş vəsaitlərin xərclər smetası əsasında edilmiş maliyyə əməliyyatlarının hərəkətinin uçotunun aparılması, Təhsil Nazirliyinin rəhbərliyinin konkret sərəncamlarına əsasən

ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri üçün dərsliklərin nəşri və çapı, texniki-peşə təhsili haqqında diplom və attestatların, orta təhsil haqqında attestat və şəhadətnamələrin hazırlanması, məktəb sənədlərinin hazırlanması, digər metodiki iş, texniki təbliğat və təhsil üzrə mərkəzləşdirilmiş tədbirlərlə bağlı konkret məqsədlər üçün açılmış maliyyələşmələrə əsasən çap xərclərinin ödənilməsi, təhsil müəssisələrinin mərkəzləşdirilmiş qaydada yumşaq inventar və geyimlərlə təmin edilməsi, təhsil müəssisələrinin mərkəzləşdirilmiş qaydada bərk inventar və avadanlıqla təmin olunması və uçotunun aparılması, mərkəzləşmiş vəsait hesabına məktəb tikintisi və əsaslı təmiri ilə bağlı verilmiş konkret sərəncamlar əsasında köçürmələrin aparılması və bu əməliyyatların mühasibat uçotunun təmin edilməsi, məktəb tikintisi ilə bağlı debitor və kreditor borclarının uçotunun təmin edilməsi, məktəbdəndənkənar tədbirlərin və Türkiyədə, Misirdə, Rusiyada və digər xarici ölkələrdə dövlət xətti ilə və dövlət proqramları əsasında təhsil alan tələbələrin təhsil, təqaüd və yol xərclərinin uçotunun aparılması və bu sahə üzrə rüblük və illik hesabatın hazırlanması ilə məşğul olunmuşdur.

Belə ki 4-cü "Təhsil" bölməsinin 7-ci köməkçi bölməsinin hesabat dövründə smeta xərcləri 45601916.0 manat, aparılmış maliyyələşmə 18104888.00 manat təşkil etmiş, Nazirliyin müvafiq sərəncamlarına əsasən mərkəzləşdirilmiş tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün faktiki olaraq 18082689.04 manat xərclənmişdir. Aparılan xərclər maliyyələşməyə nəzərən 99.88 % təşkil etmişdir.

2012-ci ildə Təhsil Nazirliyində Dövlət Proqramı həyata keçirilmişdir ki, bu proqramların maliyyələşdirilməsi üçün 29905755.00 manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulmuş, hesabat ərzində nəzərdə tutulan vəsaitin 3725392.00 manatı Nazirliyə ayrılmışdır. Ayrılan vəsaitin 3724200.74 manatı aidiyyəti üzrə xərclənmişdir. Hər bir proqram üzrə nəzərdə tutulan, Maliyyə Nazirliyi tərəfindən ayrılan və xərclənən vəsait barədə məlumat aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir.

Manatla

Həyata keçirilən Dövlət Proqramları	2012-ci ilin büdcəsində nəzərdə tutulmuşdur	Ayrılan vəsait	2012-ci ildə icra olunmuşdur	Xərc maddəsi
«Texniki peşə təhsilinin inkişaf proqramı (2007-2010-cu illər)»na əsasən nəzərdə tutulan tədbirlərlə bağlı xərclər	48000	2174	2172.25	222200
	300000	107056	107055,50	225413
	60000	0	0	282100
CƏMİ	408000	109230	109227.75	
Məktəb kitabxanalarının maddi texniki bazasının möhkəmlən dirilməsi və müasir informasiya texnologiyaları ilə təchizatına dair tədbirlərlə bağlı xərclər	1500000	1469000	1468999,80	225413
	150000	146327	146326.26	282100
CƏMİ	1650000	1615327	1615326.06	
«Azərbaycan Respublikasında məktəbəqədər təhsilin yeniləşdi rilməsi Proqramı(2007-2010-cu illər)»na əsasən nəzərdə tutulan tədbirlərlə bağlı xərclər	1000000			225200
	24000			222200
	300000			221310
	1650000			225411
	700000			225412
	1000000			225413
	1950000			311220
	1850000			282100
CƏMİ	8474000			

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29.03.2006-cı il tarixli 1386 Nöli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «A. R. dövlət uşaq müəssisələrindən uşaqların ailələrə verilməsi (Deinstitutionalizasiya) və alternativ qayğı Dövlət Proqramı(2006-2015-ci illər)»na əsasən nəzərdə tutulan tədbirlərlə bağlı xərclər	30000			221200
	19000			222100
	20000			222200
	50000	50000	50000	225411
	25000	25000	25000	225412
	360000	342592	342591,97	225413
	100000	99687	99686,40	311220
	200000	198613	198611,96	314400
	410500	150022	150021.60	282100
CƏMI	1214500	865914	865911.93	
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 10 iyun 2008-ci il tarixli 2856 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2008-2012-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin informa siyalaşdırılması üzrə Dövlət Proqramı"na əsasən nəzərdə tutulan tədbirlərlə bağlı xərclər	2195000			224920
	249000			225412
	3512900			225413
				282230
	5942855			311220
	4536000			282100
CƏMI	16435755			
Azərbaycan Respublikası NK-nın 03.02.2005-ci il tarixli 20 N-li qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında xüsusi qayğıya ehtiyacı olan (sağlamlıq imkanları məhdud) uşaqların təhsilinin təşkili üzrə inkişaf Proqramı(2005-2009-cu illər)"na əsasən nəzərdə tutulan tədbirlərlə bağlı xərclər	152000	152000	152000	225412
CƏMI	152000	152000	152000	
Azərbaycan Respublikasında ümumtəhsil məktəblərinin avadanlıqlarla təminatı Proqramı(2005/2009-cu illər)"na əsasən nəzərdə tutulan tədbirlərlə bağlı xərclər		371421	370235	225411
CƏMI		371421	370235	
Ümumtəhsil məktəblərinə tədris laboratoriya (fizika, kimya, biologiya) avadanlıqlarının alınması xərcləri	611500	611500	611500	311220
CƏMI	611500	611500	611500	
Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin tabeliyində olan təhsil müəssisələrinə təsərrüfat fəaliyyəti və istismarı üzrə xidmət götürülməsi xərcləri	500000			221320
CƏMI	500000			
2009-2013-cü illərdə Azərbaycan Respublikasının orta təhsil sistemində islahatlar üzrə Dövlət	200000			225413

Proqramının maliyyə təminatı ilə bağlı xərclər				
CƏMI	200000			
2009-2014-cü illərdə Azərbaycan canda şahmatın inkişaf etdirilməsi Dövlət Proqramının icrası olaraq regionlarda yerləşən şahmat məktəblərinin və klubların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı xərclər	260000			314400
CƏMI	260000			
Proqramlar üzrə cəmi	29905755	3725392	3724200.74	

Təhsil müəssisələrinə mərkəzləşmiş qaydada yumşaq inventar, inventar və avadanlıqlarla təmin olunması məqsədilə 2012-ci ildə 1377000 manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulmuş və nəzərdə tutulan bu vəsaitə qarşı aparılan maliyyələşmələr 1315500 manat təşkil etmişdir. Açılan vəsaitin hamısı, yəni 1315405.54 manatı hesabat dövründə xərclənmişdir.

Nazirliyin mərkəzləşdirilmiş vəsaitlər hesabına aparılan tədbirlərdən biri ümumtəhsil məktəbləri üçün dərsliklərin nəşri, çapı və daşınması, yeni dərslik və dərs vəsaitlərinin hazırlanması, tərcüməsi və nəşri, kor və zəif görən uşaqlar üçün Respublika internat məktəblərində təhsil alan zəif görən şagirdlər üçün iri şriftli və kor uşaq uşaqlar üçün Brayl əlifbasının çap edilməsidir. Bu işlərin yerinə yetirilməsi xərclərinin ödənilməsi üçün 8400000 manat vəsaitin ayrılması planlaşdırılmış, planlaşdırılan vəsaitə qarşı açılan vəsait 7934171 manat təşkil etmişdir. Qeyd edilən tədbirlər üçün 7934166,10 manat xərclənmişdir.

Məktəb sənədlərinin hazırlanması, digər metodiki iş, texniki təbliğat və təhsil üzrə sair mərkəzləşdirilmiş tədbirlərin xərcləri üçün 743401 manat vəsaitin ayrılması planlaşdırılmış, nəzərdə tutulan vəsaitə qarşı 736611 manat məbləğində maliyyələşmə aparılmışdır. Həmin tədbirlər üçün 736608,72 manat məbləğində vəsait isə hesabat dövründə xərclənmişdir.

Digər metodiki iş, texniki təbliğat və təhsil üzrə sair mərkəzləşdirilmiş tədbirlər üzrə xərclər 1304855.0 manat vəsaitin ayrılması planlaşdırılmış, nəzərdə tutulan vəsaitə qarşı 1304520.0 manat məbləğində maliyyələşmə aparılmışdır. Həmin tədbirlər üçün 1304109.91 manat məbləğində vəsait isə hesabat dövründə xərclənmişdir.

Hesabat dövrü ərzində ali, orta ixtisas təhsili və yenidən hazırlanma təhsili haqqında diplomların, ixtisasartırma vəsiqələrinin və sürücülük təlim kursları, texniki peşə təhsili haqqında şəhadətnamələrin hazırlanması üzrə təsdiq edilmiş xərclər smetasına əsasən Təhsil Nazirliyinə Maliyyə Nazirliyi tərəfindən 386738.00 manat məbləğində maliyyələşmə edilmiş, Nazirliyin müvafiq sərəncamlarına əsasən faktiki xərclənən vəsaitin məbləği isə 386737.33 manat və ya maliyyələşmə məbləğinə nəzərən icra 100 % təşkil etmişdir.

5.4. Uçot və hesabat işlərinin avtomatlaşdırılması. Respublika Maliyyə Nazirliyinin Q-02 N-li, 09 fevral 2012-ci il tarixli qərarı ilə qüvvəyə minmiş "Dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlarda büdcə təşkilatları üçün milli mühasibat uçotu standartlarına uyğun olaraq mühasibat uçotunun təşkili və aparılmasına dair təlimat"a uyğun olaraq mühasibat uçotu üzrə istismar edilən mühasibat proqramlarının yenidən işlənilməsi zərurəti yaranmışdır. Bu səbəbdən hesabat ilində Nazirliyin Mərkəzi aparatında "Mühasibat Uçotu" adlanan paket proqramın yenidən işlənilməsi üzrə iş aparılmış, paketə daxil olan proqramların bir neçəsi- «Əmək haqqı», «Bank», «Kassa», «Material Uçotu», «Sair debitor və kreditorlarla hesablaşmalar (178)», «Təhtəlhəsab şəxslərlə hesablaşmalar (160), «Ödəmə tapşırığı» proqramlarının yenilənməsi başa çatdırılmışdır.

Bundan əlavə hesabatların Milli Mühasibat Uçotu Standartları əsasında tərtib edilməsinin avtomatlaşdırılması məqsədilə illik hesabat göstəriciləri əsasında "Baş kitab"ın, "Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat", "Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat", "Xalis kapital/Kapitalda dəyişiklik haqqında hesabat", "Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat" formalarının avtomatik formalaşmasını təmin edən "MMUS" proqramı yenidən işlənilib hazırlanılmışdır.

Şöbəyə daxil olan məktub, sərəncam, əmr, ərizələr və digər sənədlər barədə məlumat bazalarının yaradılması, bu bazalar əsasında müxtəlif səpkili sorğuların yaradılması üçün "Kargüzar" adlı proqram paket işlənilib hazırlanılmış və hal-hazırda istismara verilmişdir.

Mütəmadi olaraq sektorda və ümumiyyətlə şöbədə istismar olunan proqramlarla işləyən əməkdaşlara əməli köməklik göstərilmişdir.

Qeyd edək ki, hesabat ilində vergi bəyannamələri Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin «Vergi hesabatının elektron sənəd formasında göndərilməsi Qaydası» barədə 27.07.2007-ci il tarixli, 120 N-li qərarına uyğun olaraq elektron sənəd formasında Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin müvafiq saytı vasitəsilə Bakı şəhər Vergilər Departamentinin 2N-li filialına göndərilmişdir.

Hesabat dövründə Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 20 fevral 2009-cu il tarixli, 119 N-li əmri ilə Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna hesabatvermənin yeni formasına keçilmiş, hesabat dövründə hesabatın elektron variantının internet vasitəsilə DSMF-ə verilməsi təmin edilmişdir.

Hər ildə olduğu kimi, bu hesabat dövründə də Nazirliyin Mərkəzi aparatının əməkdaşlarının əməkhaqqı, xəstəlik vərəqləri və digər müavinət və ödənişlərinin plastik kartlarla ödənilməsi məqsədilə qeyd olunan ödəniş cədvəllərinin elektron variantı hər ay elektron qaydada E-mail vasitəsilə Azərbaycan Beynəlxalq Bankına göndərilmişdir.

VI. Xaricdə təhsil.

6.1. Dövlət xətti ilə təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında ikitərəfli razılaşmalar əsasında xaricdə təhsil. Nazirliyin Mərkəzləşdirilmiş vəsaitlər hesabı üzrə görülən işlərdən biri də dövlət xətti ilə xarici ölkələrin ali məktəblərində təhsil alan tələbələrin xərclərinin (təqaüd və yol xərclərinin) ödənilməsinin uçotu və hesabatının aparılmasıdır.

Belə ki, 01.12.2012-ci il tarixə xarici ölkələrin ali məktəblərində dövlət xətti ilə 719 nəfər tələbə, aspirant və doktorant təhsil alır ki, onlardan 445 nəfəri Türkiyə Respublikasının, 242 nəfəri Rusiya Federasiyasının, 26 nəfəri Çin Xalq Respublikasının, 3 nəfəri Misir Ərəb Respublikasının, 1 nəfəri Koreya Respublikasının, 1 nəfəri Çexiya Respublikasının, 1 nəfəri isə Slovakiya Respublikasının ali məktəblərinin payına düşür.

Bu vətəndaşların təhsilinin alınması ilə bağlı hesabat dövrü ərzində Maliyyə Nazirliyi tərəfindən dəqiqləşdirilmiş xərclər smetasına əsasən 1243653,0 manat məbləğində vəsait ayrılmış, Nazirliyin müvafiq sərəncamlarına əsasən faktiki xərclənilən vəsaitin məbləği isə 1228956.23 manat və ya maliyyələşmə məbləğinə nəzərən icra 98,8 % təşkil etmişdir. Aşağıdakı cədvəldə dövlət xətti ilə xarici ölkələrdə təhsil alan tələbə, aspirant və doktorantlara çəkilən xərclərin təsnifatı verilmişdir.

Tədbirlərin adı	Nəzərdə tutulan vəsaitin məbləği (manatla)	Ayrılmış vəsaitin məbləği (manatla)	Xərclənilmiş vəsaitin məbləği (manatla)
Təhsil haqqı və yaşayış xərcləri	7000.00	0	0
Təqaüdü ödənilməsi	1319000.00	906377.00	896010.17
Tələbələrin yol xərcinin ödənilməsi	237000.00	337276.00	332946.06
Cəmi	1563000.00	1243653.00	1228956.23

Hesabat dövründə dövlət xətti ilə Türkiyənin ali məktəblərində təhsil alan hər bir doktorant və uzmana ayda 200 ABŞ dolları, hər bir tələbəyə isə 100 ABŞ dollarının məzənnəsi ilə 414559.34 manat, Misir Ərəb Respublikasının ali məktəblərində təhsil alan tələbələrin hər birinə ayda 100 ABŞ dollarının məzənnəsi ilə 2829.42 manat, Rusiya Federasiyasının ali məktəblərində təhsil alan hər bir doktoranta ayda 300 ABŞ dolları, aspiranta ayda 250 ABŞ dolları və hər bir tələbəyə ayda 150 ABŞ dollarının məzənnəsi ilə 252366.38 manat məbləğində təqaüd onların Beynəlxalq və ya Standard banklarda açdıqları şəxsi bank hesablarına köçürülmüşdür. Rusiya Federasiyasında Ümumrusiya Konqresinin xətti ilə təhsil alan tələbələrin hər birinə ayda 150 ABŞ dolları məzənnəsi ilə Ümumrusiya Konqresinin köməkliyi ilə 116935.04 manat təqaüdü ödənilməsi həyata keçirilmişdir. Bu köçürmələrlə bağlı yaranmış problemlər vaxtında aradan qaldırılmışdır.

Dövlət xətti ilə təhsil alan tələbələrin tətillər dövründə təhsil yerindən vətənə dönmələri və təhsil yerinə getmələri ilə bağlı yol xərclərinin ödənilməsi üçün Maliyyə Nazirliyi tərəfindən ayrılmış 251740.00 manatdan Nazirliyin Beynəlxalq əlaqələr şöbəsi tərəfindən tələbələrə verilən məktublar əsasında (hesablar

və biletlərin sürətlərinə əsasən üzləşmə işləri aparıldıqdan sonra) Təhsil Nazirliyinin «Xəzər» firması arasında bağlanmış 01 N-li 05.01.2012-ci il tarixli müqaviləyə əsasən 228101.94 manatı «Xəzər» firmasının müvafiq hesabına köçürülmüşdür. Həmin vəsaitin 19309.75 manatı isə tələbələrin şəxsi ərizələrinə və öz hesablarına alınmış biletlərinə əsasən onların şəxsi bank hesablarına köçürülməsinə istifadə olunmuşdur.

Hesabat dövründə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq fərman və sərəncamları əsasında ali məktəblərə daxil olmuş və yüksək bal toplamış 38 nəfər tələbəyə və 71 nəfər istedadlı şagirdə xüsusi Prezident təqaüdünün ödənilməsinin uçot və hesabatı aparılmışdır. Aşağıdakı cədvəldə həmin işlərin yerinə yetirilməsinin açıqlaması verilmişdir.

Tədbirlərin adı	Dürüstləşmi ş smeta (manatla)	Ayrılmış vəsait (manatla)	Xərclənmiş vəsait (manatla)
Qəbul imtahanlarında yüksək bal toplamış Qafqaz və Xəzər Universitetlərinə daxil olmuş tələbələrə Prezident təqaüdünün ödənilməsi	93000	39300	39300
İstedadlı şagirdlərə xüsusi təqaüdün ödənilməsi	66000	51100	51100
Cəmi	59000	90400	90400

6.2. «2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı»nın icrası. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 16 aprel 2090 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı”nın icrası ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə 07 aprel tarixli, 2746 nömrəli Sərəncamına uyğun olaraq 2008-ci ildən etibarən Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili ilə bağlı xərclərin maliyyələşdirilməsi Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondunun büdcəsinin hesabına həyata keçirilmişdir.

01.12.2012-ci il vəziyyətinə Dövlət Proqramı çərçivəsində təhsil almaq üçün Azərbaycandan 27 xarici ölkəyə göndərilmiş 1276 nəfər tələbənin təhsil və yaşayış xərcləri 2012-ci ilin hesabat dövrü ərzində təyinatı üzrə icra olunmuşdur.

Cari ilin 11 ayı ərzində Təhsil Nazirliyinin Dövlət Neft Fonduna ünvanlanmış konkret xərclərə dair 81 sifarişinə əsasən xaricdə təhsil alanların təhsil xərclərinin ödənilməsi üçün Neft Fondu tərəfindən Təhsil Nazirliyinin hesabına 13850913.18 manat məbləğində vəsait ayrılmışdır. İlin əvvəlində müvafiq bank hesabında qalan 1636429.59 manat vəsait nəzərə alınmaqla cari ildə 14452717.80 manat vəsait 11 ay ərzində xərclənmiş, 01.12.2012-ci il vəziyyətinə Təhsil Nazirliyinin hesabında 1034624.97 manat vəsait qalığı olmuşdur. Bu qalıq vəsaiti 2012-ci ilin dekabr ayında xaricdə təhsil alanların təhsil xərclərinin ödənilməsinə sərf ediləcəkdir.

Dövlət Proqramı çərçivəsində xaricdə təhsil alanlara təhsil xərclərinin – təhsil haqları, yol, qeydiyyat, yaşayış, viza və sığorta xərclərinin ödənilməsi üçün təqdim olunmuş maliyyə sənədləri əsasında müvafiq sifarişlər hazırlanaraq Neft Fonduna təqdim olunmuşdur. Neft Fondu tərəfindən təhsil haqlarının maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə açılmış vəsait qeyd olunan ölkələrin müvafiq ali məktəblərinin bank hesablarına, yaşayış, viza, qeydiyyat və sığorta xərclərinin maliyyələşdirilməsi üçün açılmış vəsait isə təhsilalanların müvafiq şəxsi hesablarına köçürülmüşdür.

Ümumi qayda əsasında təhsil haqları təhsil müəssisələri tərəfindən təqdim olunmuş müvafiq maliyyə sənədlərinə əsasən təhsil müəssisələrinin hesabına köçürülür. Lakin təhsil haqqı, yol, qeydiyyat, viza və sığorta xərcləri təhsil alanın öz şəxsi vəsaiti hesabına ödənilməsi hallarda, həmin tələbələr tərəfindən Nazirliyə təqdim olunmuş müvafiq təsdiqedicə ödəniş sənədləri əsasında ödənilmiş vəsait qədər məbləğində pul Nazirlik tərəfindən bu tələbələrin şəxsi hesablarına köçürülür.

Hesabat dövründə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 261 nömrəli, 27.11.2008-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrin ali məktəblərində təhsil xərclərinin ödənilməsi qaydaları”na əsasən aylıq yaşayış normalarına və təhsil müəssisələri tərəfindən təhsil alan tələbələrin tədrisə başladıkları tarixlərə dair təqdim olunmuş arayışlara əsasən hər bir tələbəyə 2012/2013-cü tədris ili üçün yaşayış xərclərinin hesablanıb ödənilməsi təmin edilmişdir.

Cari ildə Təhsil Nazirliyi və “Xəzər” firması arasında imzalanmış 01N-li, 05.01.2012-ci il tarixli müqaviləyə əsasən Dövlət Proqramı çərçivəsində xaricdə təhsil alan tələbələrin ildə bir dəfə təhsil yerinə getmək və tədris ilinin sonunda Vətənə dönmələri ilə bağlı tələbələrə yol biletlərinin verilməsi “Xəzər” firması tərəfindən həyata keçirilmişdir. “Xəzər” firması tərəfindən daxil olmuş hesablara əsasən 283 nəfər tələbənin aviabiletlə təmin edilməsi müəyyən edilmişdir.

Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi ilə bağlı olaraq 2007-ci ildən başlayaraq Təhsil Nazirliyi Almaniyanın DAAD, ABŞ-ın Fulbright tərəfdaş qurumları ilə əməkdaşlıq edir. Hər tədris ili üçün qeyd olunan tərəfdaş qurumlar tərəfindən Təhsil Nazirliyinə daxil olmuş rəsmi maliyyə sənədləri əsasında Neft Fonduna müvafiq sifarişlər hazırlanıb ünvanlanır. Neft Fondunun razılıq məktubuna əsasən xaricdə təhsil alanların illik təhsil xərcləri müvafiq köçürmə sənədləri əsasında həmin qurumların bank hesablarına köçürülür.

VII. Təhsil Nazirliyinin rüblük və illik hesabatlarının qəbulu, icmallaşdırılması və təhlili. İş planına uyğun olaraq 2012-ci ilin yanvar, fevral, mart aylarında Təhsil Nazirliyi tərəfindən maliyyələşən tabe müəssisə və təşkilatlar üzrə 2011-ci ilin illik hesabatları, 2012-ci ilin iyul, avqust aylarında 2012-ci ilin yarımillik və oktyabr, noyabr aylarında isə 2012-ci ilin 9 aylıq mühasibat hesabatları hər bir tədris müəssisəsinin «İdarələrin smeta xərclərinin icrası haqqında», «Büdcədən kənar vəsaitlərin smeta xərclərinin icrası haqqında» hesabat, debitor və kreditör borcları haqqında məlumat formaları və onlara əlavə edilən digər hesabat sənədləri ilə birlikdə təhlil edilmiş, hesabat formalarının daxili və bir-biri ilə əlaqəli uzlaşmaları yoxlanılmış və bütün hesabat formaları üzrə informasiyalar kompyutera yığılmış, əlavə olaraq kompyuterdə yoxlanıldıqdan və ayrı-ayrı sahələr üzrə yekun hesabat tərtib edildikdən sonra Nazirlik üzrə yekun hesabat tərtib edilmişdir. Hesabat formalarının kompyuter variantının hazırlanılması, yəni emal olunmuş informasiyaların yekun nəticələrinin avtomatik qaydada EXCEL elektron cədvəldə hesabatların hazırlanmış formalarına doldurulması və Nazirlik üzrə yekun hesabatların alınması təmin edilmişdir. Alınmış yekun hesabatlar təhlil edilmiş, hesabat formalarının daxili və bir-biri ilə əlaqəli uzlaşmaları yoxlanılmışdır. Aşkar edilmiş nöqsanların, səhvlərin tapılması üçün əlavə kiçik proqram modulları yaradılmış və informasiyaların emalı zamanı buraxılmış səhvlərin səbəbləri aşkarlanaraq aradan qaldırılmışdır.

Tərtib edilmiş yekun hesabatın Maliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsi üçün izahatlar hazırlanmış və Rəhbərlik tərəfindən imzalandıqdan sonra yekun hesabatın elektron variantının internet vasitəsilə xüsusi hazırlanmış proqramın köməklili ilə Maliyyə Nazirliyinin Baş Xəzinədarlıq Agentliyinə göndərilməsi təmin edilmişdir. Hesabat göstəriciləri əsasında direktiv orqanlar tərəfindən aparılmış təhlil əsasında ortaya çıxan suallara müvafiq cavablar və izahatlar verilmişdir.

“Mühasibat Uçotu haqqında Azərbaycan Respublikası Qanunu”na əsasən büdcə müəssisələrində Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına keçidlə əlaqədar olaraq 2012-ci ilin illik uçotunun yeni Standartlar əsasında qurulması- yəni bütün balans hesablari üzrə göstəricilərin Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun muxabirləşmələr əsasında jurnal order formasının, dövriyyə cədvəlinin yaradılması, hazırlanılmış dövriyyə əsasında maliyyə hesabatlarının (“Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat”, “Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat”, “Xalis kapital/Kapitalda dəyişiklik haqqında hesabat”, “Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat” formalarının) tərtib edilərək Maliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi qrafikə uyğun olaraq 2012-ci ilin aprel ayında Təhsil Nazirliyinin və Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin mərkəzi aparatlarının 2011-ci il üzrə mühasibat əməliyyatlarının Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun yeni muxabirləşmələr əsasında jurnal orderlərin, dövriyyə cədvəllərinin, “Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat”, “Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat”, “Xalis kapital/Kapitalda dəyişiklik haqqında hesabat”, “Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat” formalarının tərtib edilərək Respublika Maliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsi təmin edilmişdir.

2012-ci ilin may-iyun aylarında Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan təşkilatların 2011-ci il üzrə mühasibat əməliyyatlarının Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun yeni muxabirləşmələr əsasında jurnal order formasının, dövriyyə cədvəllərinin və buna uyğun olaraq “Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat”, “Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat”, “Xalis kapital/Kapitalda dəyişiklik haqqında hesabat”, “Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat” formalarının tərtib edilərək Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinə təqdim edilməsi işi ilə məşğul olunmuşdur. Belə ki, müəssisə və təşkilatların təqdim etdiyi hesabatlar təhlil edilmiş, nöqsanların aradan qaldırılması məqsədilə hər təşkilata əməli köməklik göstərilmiş, bütün hesabatlar Excel elektron cədvəlində tərtib edilmiş jurnal order forması

əsasında “MMUS” adlanan proqram vasitəsilə dövriyyə cədvəlləri, “Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat”, “Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat”, “Xalis kapital/Kapitalda dəyişiklik haqqında hesabat”, “Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat” formaları yoxlanılmış və Nazirlik üzrə yekun hesabatın alınmasına nail olunmuşdur. Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi qrafikə uyğun olaraq 2012-ci ilin iyun ayının sonunda Nazirlik üzrə Milli Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun tərtib edilmiş yekun hesabat və bu hesabata hazırlanmış izahat Maliyyə Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Şöbənin iş planına uyğun olaraq Nazirlik sistemi üzrə tərtib edilmiş 2011-ci ilin yekun mühəsibat hesabatı əsasında müvafiq arayış hazırlanılmış, sektor müdiri ilə birlikdə baxılaraq tərtib edilmiş arayış müzakirə və təhlil edilmiş, baxılması üçün şöbə müdirinə təhvil verilmişdir.

VIII. Statistik hesabatlar və onların təhlili. Hesabat dövrü ərzində məktəbəqədər tərbiyə, ümumi təhsil məktəbləri və məktəbdənkənar müəssisələrin şəbəkə üzrə proqnoz göstəriciləri hazırlanmışdır.

Dövlət Statistika Komitəsinin təsdiq etdiyi qrafik üzrə il ərzində Təhsil Nazirliyi sistemində mövcud olan 4492 ümumi təhsil məktəbləri, 374 məktəbdənkənar müəssisələr və 14 adda müxtəlif statistik hesabat formaları qəbul edilmişdir.

Hesabat göstəricilərinin düzgünlüyü yoxlandıqdan sonra həmin məlumatlar Exsel, FoxPro-6 formatında tərtib edilmiş cədvəllərə yığılmış, işlənmiş və əldə olunmuş göstəricilərin əvvəlki dövrlərlə müqayisədə artma, azalma tendensiyaları təhlil olunmuşdur.

2012/2013-cü dərs ilinin əvvəlinə Təhsil Nazirliyi üzrə 4492 ümumi təhsil məktəblərində şagirdlərin sayı 1277387 nəfər təşkil etmişdir. 4467 gündüz ümumi təhsil məktəblərində 1267657 nəfər, 7 axşam (qiyabi) ümumi təhsil məktəblərində 2745 nəfər, 18 sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün xüsusi məktəb və internat məktəblərində 6985 nəfər şagird təşkil etmişdir. Məktəblərin ümumi sayı üzrə şagirdlərin sayı 13 gimnaziyada 9540 nəfər, 65 liseydə 39716 nəfər, 22 internat məktəblərində isə 5864 nəfər şagird təşkil etmişdir. Keçən illə müqayisədə 10 ümumi təhsil məktəbi, şagirdlərin sayı isə 7055 nəfər azalmışdır. I siniflərdə şagirdlərin sayı 135541 nəfər təşkil etmişdir ki, bu da keçən ilə nisbətən 10133 nəfər artmışdır. Bundan əlavə hal-hazırda gündüz ümumi təhsil məktəblərində 74756 sinif komplekti fəaliyyət göstərir ki, bu da keçən dərs ili ilə müqayisədə 1269 sinif azdır. Siniflərdə şagirdlərin orta sıxlığı 2011/2012-ci dərs ilində 16,8 olduğu halda 2012/2013-cü dərs ilində 17.0 nəfər təşkil edir. 2011/2012-ci dərs ilinin sonuna IX sinifləri 118192 nəfər bitirmişdir. Onlardan 93501 nəfəri X sinifdə təhsillərini davam etdirir ki, bu da ümumi sayın 79.1%-ni təşkil edir.

Hazırlanmış yekun hesabatlar qrafik üzrə Dövlət Statistika Komitəsinə təqdim edilmişdir.

Statistik hesabat formalarının daha da təkmilləşdirilməsi məqsədilə kənd rayonları üzrə ümumi təhsil, Strateji təhlil, planlaşdırma və kadrların idarə olunması və Təhsilin idarə olunmasının məlumat sistemləri şöbələri ilə birlikdə Dövlət Statistika Komitəsi ilə razılaşdırılaraq statistik hesabat formalarında müəyyən dəyişikliklər edilmişdir.

Şöbə tərəfindən mütəmadi olaraq aparılan işlərdən biri də, yeni məktəblərin açılması, fəaliyyət göstərən məktəblərin tipinin dəyişdirilməsi, məktəb şəbəkəsində dəyişikliklərin aparılması, bu məsələlərlə bağlı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 14 may 2003-cü il tarixli, 67 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş «Dövlət büdcəsindən maliyyələşən təlim-tərbiyə və təhsil müəssisələrinin yaradılması, genişləndirilməsi, yenidən təşkili və ləğv edilməsi Qaydaları»na müvafiq olaraq Maliyyə Nazirliyi və Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi Dövlət Komitəsi qarşısında vəsatətlərin qaldırılması olmuşdur.

Hesabat ilində Maliyyə Nazirliyinin və Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığına əsasən Təhsil Nazirliyinin müvafiq əmrləri ilə 8 ümumi orta məktəb tam orta məktəbə çevrilmiş və 5 tam orta məktəb açılıb, 2 tam orta məktəbin bazasında lisey yaradılıb.

Bununla bərabər 2 ümumi orta məktəb ibtidai məktəbə, 1 tam orta məktəb ümumi orta məktəbə çevrilmiş, 2 tam orta məktəb, 7 ümumi orta məktəb və 6 ibtidai məktəblərin fəaliyyəti dayandırılmışdır.

Mütəmadi olaraq Nazirliyin şöbələrinə, Təhsil Sektorunun İnkişafı üzrə İkinci Layihənin «Məktəb şəbəkələrinin rasionallaşdırılması və maliyyə islahatlarının qiymətləndirilməsi» alt-komponent kordinatoruna və rəhbərliyə təhsil sahəsinin müxtəlif sahələrinə aid statistik məlumatlar verilmişdir.

İş planına uyğun olaraq mərkəzi aparat üzrə aylıq, rüblük və illik statistik hesabatları hazırlanıb Nərimanov rayon statistika şöbəsinə təqdim edilmişdir.

2012/2013-cü tədris ilinin əvvəlinə 20 dövlət ali, 45 dövlət orta ixtisas müəssisələrinin 1-ali məktəb bakalavr, magistratura və 1-orta ixtisas statistik hesabatları qəbul edilərək, bölmələr üzrə icmallaşdırılıb və təhlil aparılıb. 106 peşə təhsili müəssisəsinin 1 “a” hesabat forması qəbul edilərək bölmələr

üzrə icmallaşdırılmışdır. Bu məlumatların Nazirliyin tədris müəssisələri haqqında statistik məcmuəsinə, bir qisminin isə Nazirliyin internet sahifəsinə daxil edilməsi nəzərdə tutulub.

Təhlil zamanı məlum olmuşdur ki, 2012/2013-cü tədris ilində ali məktəblərdə təhsil alan tələbələrin sayı 101135 nəfər (o cümlədən: dövlət hesabına təhsil alanlar 38694 nəfər, ödənişli əsaslarla təhsil alanlar 62441 nəfər) təşkil etmişdir. 2011/2012-ci tədris ilində ali məktəblərdə təhsil alan tələbələrin sayı 99924 nəfər (o cümlədən: dövlət hesabına təhsil alanlar 39115 nəfər, ödənişli əsaslarla təhsil alanlar 60809 nəfər) olmuşdur. Ötən tədris ilinə nisbətən tələbələrin sayı (1211nəfər) artmışdır.

2012/2013-cü tədris ilində dövlət hesabına təhsil alan tələbələrin xüsusi çəkisi 38,3 %, 2011/2012-ci tədris ilində isə bu göstərici 39,1 % təşkil etmişdir. Belə ki, ötən ilə nisbətən dövlət hesabına təhsil alan tələbələrin sayı 1,1 % (421 nəfər) azalmış, ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələrin sayı isə 2,7 % (1632 nəfər) artmışdır.

2012/2013-cü tədris ilində bakalavr pilləsi üzrə qəbul planı 96,9 % yerinə yetirildiyi halda, ötən tədris ilində bu göstərici 97,2 % təşkil etmişdir. 2012/2013-cü tədris ilində magistratura pilləsinə qəbul planı isə 79,9 % yerinə yetirilmişdir ki, burada da ötən tədris ili ilə müqayisədə 5 % azalma müşahidə olunur (ötən il bu göstərici 84,9 % təşkil etmişdir).

2012/2013-cü tədris ilində orta ixtisas məktəblərində təhsil alan tələbələrin sayı 47642 nəfər (o cümlədən: dövlət hesabına təhsil alanlar 25509 nəfər, ödənişli əsaslarla təhsil alanlar 22133 nəfər) təşkil etmişdir. 2011/2012-ci tədris ilində orta ixtisas məktəblərində tələbələrin sayı 45775 nəfər (o cümlədən: dövlət hesabına təhsil alanlar 26090 nəfər, ödənişli əsaslarla təhsil alanlar 19685 nəfər) olmuşdur. Ötən tədris ilinə nisbətən tələbələrin sayı (1867 nəfər) artmışdır.

2012/2013-cü tədris ilində dövlət hesabına təhsil alan tələbələrin xüsusi çəkisi 54 %, 2011/2012-ci tədris ilində isə bu göstərici 57% təşkil etmişdir. Belə ki, ötən ilə nisbətən dövlət hesabına təhsil alan tələbələrin sayı 2,3 % (581 nəfər) azalmışdır, ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələrin sayı isə 12,4% (2448 nəfər) artmışdır.

2012/2013-cü tədris ilində orta ixtisas məktəbləri üzrə qəbul planı 97% yerinə yetirildiyi halda, ötən tədris ilində bu göstərici 92,8 % təşkil etmişdir.

2012/2013-cü tədris ilində peşə məktəblərində və peşə liseylərində təhsil alan şagirdlərin sayı 30562 nəfər (o cümlədən: dövlət hesabına təhsil alanlar 28988 nəfər, ödənişli əsaslarla təhsil alanlar 1574 nəfər) təşkil etmişdir. 2011/2012-ci tədris ilində peşə məktəblərində və peşə liseylərində şagirdlərin sayı 28587 nəfər (o cümlədən: dövlət hesabına təhsil alanlar 26527 nəfər, ödənişli əsaslarla təhsil alanlar 2060 nəfər) olmuşdur. Ötən tədris ilinə nisbətən şagirdlərin sayı (1975 nəfər) artmışdır.

2012/2013-cü tədris ilində peşə məktəbləri və peşə liseyləri üzrə qəbul planı 86,9 % yerinə yetirildiyi halda, ötən tədris ilində bu göstərici 94,4 % təşkil etmişdir.

45 orta ixtisas məktəbin və 20 ali məktəbin 2012-2013-cü tədris ilin qəbul planları ilə bağlı təkliflər toplanılıb. Bu təkliflər əsasında icmal sənədlər hazırlanıb. Ali və orta ixtisas təhsili şöbəsi ilə birgə təhlil aparıldıqdan sonra təkliflər Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Nazirliyin müvafiq şöbələri ilə birlikdə 2013-cü il gözlənilən və 2012-2015-ci illər üçün proqnoz göstəriciləri hazırlanıb İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə təqdim edilib.

Nazirliyin internet sahifəsinə il ərzində şöbə əməkdaşlarının iştirak etdiyi seminar və iclaslarla bağlı məlumatlar daxil edilmişdir. Həmçinin Təhsil Nazirliyinin internet saytına dövlət büdcəsinin tərkibində təhsilə ayrılan ümumi xərclər, təhsilə yönəldilmiş investisiya xərcləri, ölkəmizdə təmir edilən və yeni inşa olunan məktəblər haqqında məlumat və məktəbəqədər, ümumtəhsil, orta ixtisas, ali, peşə məktəbləri və peşə liseyləri üzrə əsas göstəricilər yenilənmişdir.

IX. Əməkhaqqı məsələləri. Hesabat ilində müvafiq orqanlar tərəfindən əməkhaqqı və sosial məsələlərə dair il ərzində verilən qərar və sərəncamların yerlərə çatdırılması və icrası ilə bağlı bir sıra işlər görülmüşdür.

2012-ci ilin əvvəlində iş yerindən məhrum olmuş və özlərindən asılı olmayan səbəblərə görə işləməyən məcburi köçkün olan təhsil işçilərinin orta aylıq əməkhaqqının ödənilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən Təhsil Nazirliyinin müvafiq əmr layihəsi hazırlanıb rəhbərliyə təqdim olunmuş, imzalandıqdan sonra təhsil şöbələrinə və təhsil müəssisələrinə çatdırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 3 iyun tarixli 103 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Ümumi təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramları (kurikulumları)"nda dəyişikliklər edilməsi haqqında" 2012-ci il 19 yanvar tarixli 9 nömrəli qərarının icra edilməsi ilə əlaqədar Təhsil Nazirliyinin müvafiq əmr layihəsi hazırlanıb təhsil şöbələrinə və təhsil müəssisələrinə göndərilmişdir.

Təhsil müəssisələrinin pedaqoji işçilərinin dərslər yükü normalarının müəyyən edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 24 noyabr tarixli 215 nömrəli qərarının icrası ilə əlaqədar orta ixtisas təhsili müəssisələrinə dərslər yükünün düzgün bölüşdürülməsi barədə təlimatı məktub hazırlanıb göndərilmişdir.

Təhsil Nazirliyi tərəfindən maliyyələşdirilən müəssisələrin təqdim etdikləri ştat cədvəllərinin qüvvədə olan normativ sənədlərə uyğunluğuna baxılmışdır. Ştat cədvəllərində vəzifə adlarının düzgün yazılması və vəzifələr üzrə ödəniş dərəcələrinin müvafiq normativ sənədlərə uyğun göstərilməsinə diqqət yetirilmişdir. Aşkar edilən səhvlərin düzəldilməsi məqsədilə təkliflər verilmişdir.

Nazirliyin tabeliyində olan təhsil müəssisələri tərəfindən 2012-2013-cü tədris ili üçün tərtib edilən və Təhsil Nazirliyinə təqdim edilən tarifləşmə cədvəlləri nəzərdən keçirilmişdir. Cədvəllərdə aşkar edilən uyğunsuzluq, nöqsan və çatışmamazlıqların aradan qaldırılması məqsədilə müvafiq tədbirlər görülmüşdür. Verilən dərslər yükünün müvafiq normativ sənədlərə uyğunluğuna diqqət yetirilmişdir. Pedaqoji işçilərin əsas əvəzçi və saathesabı ödəniş qaydaları ilə əlaqədar izahat işləri aparılmışdır.

Maliyyə Nazirliyi və Hesablama Palatası tərəfindən təhsil müəssisələrində aparılan yoxlamalar zamanı yaranan mübahisəli məsələlərin aydınlaşdırılması məqsədilə təhsil müəssisələrindən və təhsil şöbələrindən daxil olan müxtəlif məzmunlu şifahi sorğulara və yazılı məktublara aydınlıq gətirmək üçün cavablar hazırlanıb göndərilmişdir.

Rəhbərliyin göstərişinə əsasən il ərzində bir neçə dəfə təhsil sistemində çalışan müxtəlif kateqoriyalı işçilərin mövcud əməkhaqqına dair arayışlar və cədvəllər hazırlanıb təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğunun məktubuna əsasən Təhsil nazirliyinin əmri ilə üç gün müddətində Balakən Rayon Təhsil Şöbəsinə yoxlama aparılmış və yoxlamanın nəticəsi olaraq Respublika Baş Prokurorluğuna göndərmək üçün müvafiq arayış hazırlanmışdır.

Hesabat ilində fərdi qaydada yüzlərlə təhsil işçisi dinlənilmiş, onları maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirilmişdir.

Hesabat ilində dərslər yükü, əməkhaqqının və əlavə haqların ödənişi, iş vaxtı, məzuniyyətin hesablanması və digər məsələlərlə bağlı müraciətlərə müvafiq cavablar verilmişdir.

İl ərzində əməkhaqqı və digər sosial məsələlərlə bağlı 450-yə qədər ərizəyə, müxtəlif məzmunlu sorğu və məktublara cavab verilmişdir. Bu məktubların müəyyən hissəsinə lazımi araşdırmalar aparıldıqdan sonra cavab verilmişdir. Daxil olan ərizə və məktublardan 61-i Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasından, 15-i Nazirlər Kabinetindən, 6-sı Baş Prokurorluqdan, 4-ü Ombudsmandan, 5-i Milli Məclisin deputatlarından və Respublikanın ayrı-ayrı nazirliklərindən daxil olmuşdur. Göstərilən məktub və ərizələrdən 15-i nəzarətdə olmuşdur. Bunlarla yanaşı təhsil şöbələrindən, ayrı-ayrı təhsil müəssisələrindən və təhsil işçilərindən daxil olmuş yüzlərlə məktub, ərizə və sorğulara da vaxtında cavab hazırlanıb göndərilmişdir.

X. Əsaslı tikinti, təmir işləri və əmlak məsələləri. Dövlət İnvestisiya Proqramına əsasən, tikintisi 2011-ci ildə başlanmış keçid obyektləri olan yeni məktəblərin, əlavə sinif otaqlarının tikintisi və əsaslı təmiri üzrə faktiki materiallar toplanmış və ümumiləşdirilərək hesabat şəklində rəhbərliyə təqdim olunmuşdur.

Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan tədris müəssisələrinin mövcud daşınmaz əmlakının vəziyyəti və hərəkəti barədə məlumatların Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə vaxtında verilməsi, bunun üçün müvafiq tədbirlərin görülməsi, yerlərə çatdırılması və bu məsələnin nəzarətdə saxlanması təmin edilmişdir.

"Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 5 sentyabr tarixli 156 nömrəli Fərmanının 1.6-cı bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə "Təhsil müəssisəsinin maddi-texniki bazası və təhsil infrastrukturunu normativləri" hazırlanmış, Respublika Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuş və Nazirlər Kabinetinin 23 aprel 2012-ci il tarixli, 87 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

"Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 5 sentyabr tarixli 156 nömrəli Fərmanının 1.25-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə "Təhsil müəssisələrinin tikintisinə, maddi-texniki təchizatına dair vahid normalar,

ümumi sanitariya-gigiyena tələbləri, şagird yerləri ilə təminat normativləri” hazırlanmış, Respublika Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuş və Nazirlər Kabinetinin 03 avqust 2012-ci il tarixli, 171 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

2012-ci ildə Respublikada yeni ümumi təhsil məktəblərinin tikintisi, mövcud məktəblərinin əsaslı təmiri və müasir tədris avadanlığı ilə təmin olunmasına dair Dövlət Tikinti Proqramına uyğun olaraq bütün rayonlarla daim əlaqə yaradılmış və mövcud vəziyyət nəzarətdə saxlanılmışdır.

Nazirliyin tabeliyində olan tədris müəssisə, idarə və təşkilatların payız-qış mövsümünə hazırlığı ilə bağlı əmr hazırlanmış, yerlərə göndərilmiş və müvafiq məlumatlar toplanılmışdır.

Texniki pasportların hazırlanması ilə bağlı Baş Dövlət İntinventarlaşdırma və Mülkiyyət hüquqlarının qeydiyyatı İdarəsinə müraciət edilməsi üçün müəssisə rəhbərləri rəsmi məlumatlandırmış və bu məqsədlə təşkilatlara lazımı köməklik göstərilmişdir.

Tədris müəssisə, idarə və təşkilatlarının maddi-texniki bazasına aid olan mülkiyyətin (əsas fondların) balansdan silinməsinə dair Nazirlər Kabinetinin 04.11.2004-cü il tarixli, 177 nömrəli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Qaydalar”a müvafiq olaraq zəruri işlər həyata keçirilmişdir.

“Heydər Əliyev Fondu” tərəfindən Buzovna qəsəbəsində inşa edilən 5 nömrəli Peşə Məktəbinin tədris korpusunun və emalatxana binalarına dəfələrlə baxış keçirilmiş və sənədləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər görülmüşdür.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 24.01.2012-ci il tarixli, 46-17-411/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan bütün tədris müəssisələrinin rəhbərlərinə müraciət olunmuş və “2011-2013-cü illərdə Bakı və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı”nın Tədbirlər Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası ilə əlaqədar hesabatın Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə təqdim edilməsi tapşırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 27 dekabr 2011-ci il tarixli, 1941 nömrəli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar Təhsil Nazirliyinin balansında olan körpələr evləri- uşaq bağçalarının rayon(şəhər) İcra Hakimiyyətlərinin balansına verilməsi ilə bağlı müvafiq komissiya yaradılmış və təhvil-təslim Aktları tərtib olunmuşdur.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 27.03.2012-ci il tarixli, 46-17-1739/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan bütün tədris müəssisələrinin rəhbərlərinə müraciət olunmuş və “Daşınmaz dövlət əmlakının qeydiyyat vəzifələri”nin və dislokasiya formalarının Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə və Təhsil Nazirliyinə təqdim edilməsi tapşırılmışdır.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 16.07.2012-ci il tarixli, 46-17-5612/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan bütün tədris müəssisələrinin rəhbərlərinə müraciət olunmuş və “İcbari sığortalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il 24 iyun tarixli, 165-İVQ nömrəli Qanununa əsasən müəssisələrin balansında olan avtonəqliyyat vasitələrinin icbari sığortasının təmin edilməsi tapşırılmışdır.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 09.01.2012-ci il tarixli, 46-17-98/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan bütün tədris müəssisələrinin rəhbərlərinə müraciət olunmuş və “İcbari sığortalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il 24 iyun tarixli, 165-İVQ nömrəli Qanununa əsasən müəssisələrin balansında olan, icbari sığortaya cəlb edilməsi təklif etdikləri, habelə sökülməsi barədə dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarının qərar verdiyi daşınmaz əmlak, tikintisi başa çatmayan daşınmaz əmlak, qəzalı vəziyyətdə daşınmaz əmlak barədə məlumatların Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə təqdim edilməsi tapşırılmışdır.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 18.09.2012-ci il tarixli, 46-17-7365/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan bütün tədris müəssisələrinin rəhbərlərinə müraciət olunmuş və “Dövlət əmlakının saxlanması və səmərəli istifadə edilməsinin təkmilləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007 il 06 iyun tarixli, 586 nömrəli Fərmanının icra vəziyyəti haqqında illik xüsusi hesabatının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə təqdim edilməsi tapşırılmışdır.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 23.10.2012-ci il tarixli, 46-24-8914/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan bütün tədris müəssisələrinin rəhbərlərinə müraciət olunmuş və “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın hazırlanması ilə bağlı təhsil müəssisələrinin texniki vəziyyəti barədə müvafiq məlumatların Nazirliyə təqdim edilməsi tapşırılmışdır.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 30.10.2012-ci il tarixli, 46-17-9068/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan bütün tədris müəssisələrinin rəhbərlərinə müraciət olunmuş və qaz xəttinin üzərində müasir tipli elektron korrektorlu qaz sayğaclarının quraşdırılması tapşırılmışdır.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 07.12.2012-ci il tarixli, 46-17-10500/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan bütün tədris müəssisələrinin rəhbərlərinə müraciət olunmuş və Respublika ərazisində sudan istifadəyə dair 2-TG (su təsərrüfatı) forması üzrə rəsmi statistika hesabatının "Azərsu" ASC-yə təqdim edilməsi tapşırılmışdır.

2012-ci ildə Respublikanın bütün şəhər və rayon Təhsil Şöbələrinə 18.12.2012-ci il tarixli, 46-24-1077/16 nömrəli sirkulyar məktub hazırlanmış və göndərilərək ümumi təhsil məktəbləri üçün tikilmiş yeni binalar və əlavə sinif otaqları, həmçinin əsaslı təmir işləri barədə məlumatlar əldə olunmuş, araşdırılmış və ümumiləşdirilərək rəhbərliyə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 24.08.2012-ci il tarixli, 227-s nömrəli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar Dövlət Neft Şirkətinin balansında olan Bakı şəhəri, Xəzər rayonu, Türkan qəsəbəsi Xanlar küçəsi 1 ünvanında yerləşən 119 nömrəli, Bakı şəhəri, Xəzər rayonu, Binə qəsəbəsi R.Məmmədhusəyrov küçəsi 23 ünvanında yerləşən və Qusar rayonunda yerləşən tam orta məktəblərinin Təhsil Nazirliyinin balansına qəbul edilməsi ilə bağlı müvafiq tədbirlər aparılmış və təhvil-təslim Aktları tərtib olunmuşdur.

Cəlilabad şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbinin və Sabirabad kənd tam orta məktəbinin köhnə binalarının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir. Hal-hazırda həmin ərazidə Dövlət Proqramı əsasında yeni məktəb binaları tikilir.

Goranboy rayonu 3 nömrəli tam orta məktəbin və Uşaq-Gənclər Şahmat məktəbinin köhnə binalarının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir. Hal-hazırda həmin ərazidə Dövlət Proqramı əsasında yeni məktəb binaları tikilib istifadəyə verilmişdir.

Saatlı rayon Şahmat məktəbinin köhnə binasının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir. Hal-hazırda həmin ərazidə yeni Şahmat məktəbi tikilib istifadəyə verilmişdir.

Balakən rayonu Qazbölük, Xalatala, Katexzavod kənd tam orta məktəblərinin köhnə binalarının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir. Hal-hazırda həmin ərazilərdə Dövlət Proqramı əsasında yeni məktəb binaları tikilir.

Kürdəmir rayonu Sığırılı, Çöhranlı, Xırdapay, Carlı və Şilyan kənd tam orta məktəblərinin köhnə binalarının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir. Hal-hazırda həmin ərazilərdə Dövlət Proqramı əsasında yeni məktəb binaları tikilir.

Abşeron rayonu Güzdək qəsəbəsi tam orta məktəbinin köhnə binasının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir. Hal-hazırda həmin ərazidə Dövlət Proqramı əsasında yeni məktəb binası tikilib istifadəyə verilmişdir.

Oğuz rayon Şahmat məktəbinin köhnə binasının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir. Hal-hazırda həmin ərazidə yeni Şahmat məktəbi tikilib istifadəyə verilmişdir.

Ucar rayonu Qazyan, Xalatala, Katexzavod kənd tam orta məktəblərinin köhnə binalarının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir. Hal-hazırda həmin ərazilərdə Dövlət Proqramı əsasında yeni məktəb binaları tikilir.

Zaqatala Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin zəlzələ nəticəsində qəzalı vəziyyətə düşmüş binasının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir.

Bakı şəhəri, Xətai prospekti 40 ünvanında yerləşən, 18 nömrəli Bakı Peşə liseyinin qəzalı vəziyyətə düşmüş 5 mərtəbəli bina və onun həyətəyanı sahəsindəki yeməxana binalarının silinməsi ilə bağlı yaradılmış komissiya ilə birlikdə müvafiq tədbirlər görülmüş və həmin məktəb binası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin razılığı ilə balansdan silinmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 06 fevral 2012-ci il tarixli, 24s nömrəli Sərəncamına əsasən Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin S.Rüstəm küçəsi, 23 ünvanında yerləşən 3 saylı tədris binasının qəza vəziyyətində olan "A" və "B" korpusları və Ə.Qasımzadə ünvanında yerləşən qəza vəziyyətində olan 2 saylı tədris binası sökülmüş, həmçinin həmin ərazidə yenidən tikilməsi üçün layihəsmə sənədləri hazırlanmış və işlərə başlanılmışdır.

Hesabat ilində əmlak məsələləri ilə bağlı Prezidentin Administrasiyasından daxil olmuş 12, Milli Məclisdən və Nazirlər Kabinetindən daxil olmuş 63, Rayon İcra Hakimiyyətlərindən, Nazirliklərdən, İdarələrdən, Təşkilatlardan (həmçinin ərizə, şikayət və məktublar) daxil olmuş 817 məktub araşdırılmış və cavablandırılmışdır.

XI. Ali təhsildə yeni maliyyələşmə mexanizminin tətbiqi. Məlum olduğu kimi, ölkə Prezidentinin "Ali təhsil müəssisələrində yeni maliyyələşmə mexanizminin tətbiq edilməsi barədə" 10 fevral 2010-cu il tarixli Fərmanına əsasən 2010-2011-ci tədris ilindən başlayaraq Azərbaycan Respublikası ərazisində fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirmə dövlət sifarişi əsasında adambaşına maliyyələşdirmə prinsipi əsasında həyata keçirilməyə başlanılmışdır.

Ali təhsildə yeni maliyyələşmə mexanizminin tətbiqi ilə əlaqədar cari ildə də davam etdirilən tədbirlər nəticəsində aşağıdakı bir sıra müsbət nəticələr əldə olunmuşdur:

- § Vəsaitlərin ayrılması prosesində şəffaflıq təmin edilməklə subyektiv amillər, demək olar ki, aradan qaldırılmışdır;
- § Tələbələrin keyfiyyətli təhsil alması üçün ali məktəbləri azad seçmək imkanı genişləndirilmişdir;
- § Dövlət ali təhsil müəssisələrinin maliyyə müstəqilliyi artırılmışdır. Belə ki, ali məktəblər üçün vəsait bir maddə ilə ayrılır. Bu vəsaitlərin xərc istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi və ödənişli əsaslarla kadr hazırlığından daxil olan vəsaitlərin xərclənməsi səlahiyyətləri ali təhsil müəssisələrinə verilmişdir. Eyni zamanda ilin sonuna ali təhsil müəssisəsinin hesabında xərclənməmiş qalan vəsaitlər silinmir.
- § Ödənişli əsaslarla təhsil alan məcburi köçkün statusu olan tələbələrin təhsil xərcləri dövlət büdcəsindən ali məktəblərə ödənilir.
- § Ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələr yüksək təlim nəticələri göstərdikdə və müvafiq yer olduqda dövlət sifarişi əsasında təhsilə keçirilir.
- § Nazirlər Kabinetinin 16.11.2012-ci il tarixli, 269 nömrəli qərarına əsasən ixtisaslar üzrə hər bir təhsilalana düşən təhsil xərclərinin miqdarı 2013-cü il yanvarın 1-dən orta hesabla 40% artırılmışdır. Bu qərar əsasən dövlət sifarişi ilə ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura (rezidentura) səviyyələrində hər bir təhsilalana düşən təhsil xərclərinin tərkibində tələbələrə verilən təqaüdün məbləği nəzərə alınmır və təqaüdlərlə bağlı xərclər təqdim olunan müvafiq hesablamalara əsasən əlavə şəkildə ayrılacaqdır;
- § Nazirlər Kabinetinin 22.10.2012-ci il tarixli, 244 nömrəli qərarına əsasən ali məktəbin işçilərinin əməkhaqqının müəyyənləşdirilməsi sərbəstləşdirilmişdir, bu prosesin əmək qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun işçi ilə işəgötürən arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən tənzimlənməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Yeni mexanizmin tətbiqi ilə əlaqədar olaraq Təhsil Nazirliyi tərəfindən təqdim olunmuş müvafiq məlumatlar əsasında Respublika Maliyyə Nazirliyinin müvafiq əmrləri ilə təsdiq edilmiş bölgülərə əsasən ali təhsil müəssisələrinə 2012-ci ildə dövlət sifarişi üzrə kadr hazırlığının həyata keçirilməsi məqsədilə 43 818 106 manat, eləcə də məcburi köçkün statuslu tələbələrin təhsil xərclərinin ödənilməsi məqsədilə 1929118 manat, həmçinin 27 tibb müəssisəsinə rezidenturada dövlət sifarişi ilə kadr hazırlığı üçün 840210 manat köçürülmüş və bu vəsaitlərin təyinatı üzrə xərclənməsi ilə əlaqədar həmin müəssisələrə tapşırıqlar verilmişdir.

Lakin, qeyd olunan müsbət nəticələrlə yanaşı yeni maliyyələşmə mexanizminin tətbiqinin ilkin mərhələsində ortaya çıxmış bir sıra problemlərin həllinə ciddi zərurət yaranmışdır. Bununla əlaqədar yaranmış problemlər 01 dekabr 2012-ci il tarixdə Təhsil Nazirliyində ali təhsil müəssisələrinin rektorlarının iştirakı ilə keçirilən müşavirədə müzakirə edilmiş və ali təhsil sahəsində həlli vacib olan müəyyən məsələlərin müvafiq qurumların nümayəndələrinin iştirakı ilə yenidən müzakirə olunması qərara alınmışdır.

Ali təhsildə yeni maliyyələşmə mexanizminin tətbiqi ilə bağlı qarşıya çıxan problemlərin aradan qaldırılması məqsədilə Təhsil, Maliyyə və İqtisadi İnkişaf Nazirliklərinin birgə əməkdaşlığı əsasında vaxtaşırı olaraq təkliflər hazırlanır.

XII. Təhsil Sektorunun İnkişafı Layihəsinin “Məktəb şəbəkəsinin rasionallaşdırılması və şagirdbaşına maliyyələşdirmə islahatları” alt-komponenti çərçivəsində görülmüş işlər barədə. Məktəb şəbəkəsinin rasionallaşdırılması ilə bağlı şöbə tərəfindən il ərzində bir sıra tədbirlər görülmüşdür.

Alt-komponent çərçivəsində görülmüş işlər barədə hesabatlar LƏQ-ə təqdim olunmuşdur. Eyni zamanda ölkə rəhbərliyinin tapşırığına əsasən hazırlanan “AZƏRBAYCAN - 2020: GƏLƏCƏYƏ BAXIŞ” İNKİŞAF KONSEPSİYASI”-nın layihəsinin “Müasir təhsil sisteminin formalaşdırılması” adlı bölməsində ümumi təhsil müəssisələrinin şəbəkəsinin rasionallaşdırılması istiqamətində xüsusi proqramın hazırlanıb həyata keçirilməsi, təhsildə keyfiyyətin yüksəldilməsi üçün stimullaşdırıcı mexanizmlərin, xüsusən adambaşına maliyyələşdirmə prinsipinin tətbiqi məsələləri öz əksini tapmışdır.

XIII. İnzibati, metodiki və digər işlər. Hesabat dövründə Nazirliyin “Qaynar xətti”nə bir sıra təhsil müəssisələrində əməkdaşlarının, təqaüdlərin ödənilməməsi və ya gecikdirilməsi ilə bağlı daxil olmuş məlumatlar dərhal araşdırılmış, bu işdə təqsiri olan şəxslər barəsində inzibati tənbeh cəzalarının tətbiqi edilməsi təmin edilmişdir.

İl ərzində bir sıra nazirliklərin, təşkilatların və həmçinin qeyri-hökumət təşkilatlarının dəvətinə və rəhbərliyin göstərişlərinə əsasən şöbənin əməkdaşları bir sıra seminarlarda, konfranslarda iştirak etmişlər. Bundan əlavə hesabat ilində şöbə müdiri Şahrza Əliyev cari ilin 15-22 iyun tarixlərində Azərbaycan və Litva arasında ali təhsil və elmi-tədqiqat sahəsində qarşılıqlı əməkdaşlıq imkanlarının müzakirəsi məqsədilə nümayəndə heyətinin tərkibində Litvada, 21-22 noyabr tarixlərində Bolqarıstanın Sofiya şəhərində “üç yaşadək uşaqların dövlət uşaq müəssisələrinə yerləşdirilməsinin qarşısının alınması” mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda Bolqarıstanda, 03-11 dekabr tarixlərində isə iki ölkə arasında təhsil və elmi-tədqiqat sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində danışıqların aparılması məqsədilə nümayəndə heyətinin tərkibində İsveçrədə ezamiyyədə olmuşdur.

İl ərzində təhsilin iqtisadiyyatı, yeni maliyyələşdirmə mexanizmləri və digər müxtəlif məsələlər barədə şöbə tərəfindən “Ali təhsil və cəmiyyət”, Maliyyə və Uçot”, “Təhsil”, “İqtisadiyyat və həyat” “Azərbaycan məktəbi” jurnallarında, “Azərbaycan müəllimi” qəzetində və digər mətbu orqanlarında geniş məqalələr şəklində çıxışlar edilmişdir.